



SHKOLLA E MAGJISTRATURËS

SHKOLLA E
EDUKIM PER DREJTESI
PROGRAMET MËSIMORE
PËR
VITIN E DYTË
TË FORMIMIT FILLESTAR
2026 – 2027

Kandidatët për magjistratë dhe avokat shteti



REPUBLIKA E SHQIPËRISË
SHKOLLA E MAGJISTRATURËS
KËSHILLI DREJTUES

MIRATOHET
KRYETARI

PROF. ASOC. DR. SOKOL SADUSHI

DREJTORI
ARBEN RAKIPI

PËRMBAJTJA

1. Programi “Anglishte Ligjore”, Shpresa Delija.....	21
2. Programi “Psikologji komunikim dhe emocione”, Adem Tamo	29
3. Programi “Kriminalistikë”, Ilirjan Mandro.....	3
4. Programi “Klinika ligjore” (grup pedagogësh)	40



Programi mësimor ANGLISHTE LIGJORE 2026 – 2027

(Për Shkollën e Magjistraturës)

(Viti akademik 2026 - 2027)

(Për vitin e dytë të Formimit Fillestar)

**(Për vitin e dytë të Formimit Fillestar
për kandidatët për magjistratë dhe avokat shteti)**

Eksperte të fushës:

Prof. dr. Shpresa Delija

Prof. as. dr. Ekaterina Strati

Tabela e përmbajtjes

1.	<u>Kuadri i Përgjithshëm</u>
1.1.	<u>Përshkrimi i Kursit</u>
1.2.	<u>Objektivi Kryesor i Kursit</u>
2.	<u>Kursi</u>
2.1.	<u>Objektivat Mësimore</u>
2.2.	<u>Përmbajtja e Kursit</u>
2.3.	<u>Struktura dhe Metodologjia</u>
2.4.	<u>Literatura dhe Materialet Studimore</u>
3.	<u>Vlerësimi</u>
4.	<u>Ngarkesa Studimore dhe Mësimore</u>

1. Kuadri i përgjithshëm

- Përshkrimi i kursit

- Lënda e “ANGLISHTE LIGJORE” është një nga disiplinat kryesore të programit mësimor, teorik dhe praktik të Shkollës së Magjistraturës. Lënda “ANGLISHTE LIGJORE” është lënda që përmban pjesë leximi, ushtrime për zhvillimin e aftësive gjuhësore (të folurit, shkrimin, leximin dhe dëgjimin) në gjuhën angleze. Kjo lëndë përmban çështje për diskutim për të aftësuar studentët e Magjistraturës të komunikojnë në gjuhën angleze, si dhe me homologët e tyre në rajon dhe më gjerë. Pjesët e leximit janë me përmbajtje nga fusha ligjore në vend, Britaninë e Madhe, SHBA dhe në Europë. Studentët njihen me terminologjinë ligjore në gjuhën angleze, si dhe me gramatikën aplikative në këtë fushë.

2. Kursi

- Objektivat mësimore

- Identifikimi i çështjeve ligjore në kazuse të ndryshme
- Aplikimi i çështjeve ligjore në faktet e gjetura dhe të zbuluara
- Të kuptuarit e koncepteve kryesore të specialiteteve përkatëse ligjore si: E drejta Familjare, Kriminologjia, E drejta Civile, E drejta administrative, Të drejtat e njeriut etj.
- Të kuptuarit bazë e strukturës dhe funksionit të sistemit gjyqësor në rajon dhe më gjerë

- Kursi i “Anglishtes Ligjore” synon të arrijë objektivat mësimore konkrete në vijim:

Në mënyrë skematike, objektivat mësimore synojnë të aftësojnë që kandidatët për magjistratë të aftësohen në drejtimet sipas strukturës, si më poshtë:

- **Kuptimi - Aftësimi në mënyrën e të kuptuarit në gjuhën angleze:** Pjesëmarrësi është në gjendje të kuptojë, shpjegojë, identifikojë, klasifikojë dhe diskutojë konceptet ligjore në gjuhën angleze.
- **Zbatimi - Aftësimi në zbatim.** Pjesëmarrësi është në gjendje të përdorë njohuritë teorike mbi konceptet, Në përfundim të kursit, ai është në gjendje të:
 - a. interpretojë konceptet, parimet dhe institutet kryesore të të Drejtës Civile bazuar në faktet e një situatë praktike në gjuhën angleze;
 - b. organizojë dhe planifikojë hapat që duhen ndërmarrë për zgjidhjen e një konflikti civil duke u bazuar në njohuritë teorike dhe faktet e çështjes civile;
 - c. debatojë dhe respektojë mendimet ndryshe të kolegëve, të punojë dhe funksionojë në grup.
- **Analizë - Aftësimi në analizën.** Pjesëmarrësi është në gjendje të identifikojë faktet relevante dhe të analizojë kornizat ligjore dhe të formojë një opinion të bazuar në të gjitha të dhënat relevante duke përdorur terminologjinë ligjore. Në përfundim të kursit, ai/ajo është në gjendje të:
 - a. identifikojë dhe përzgjedhë detajet përkatëse për pasqyrimin saktë të fakteve të një çështjeje konkrete në gjuhën angleze;
 - b. diskutojë dhe debatojë në gjuhën angleze rreth një kazusi të caktuar;

- c. përcaktojë/evidentojë faktet relevante dhe të zbatojë gramatikën e shkrimit ligjor;
- d. analizojë kontekstin e gjuhës ligjore dhe ta përdorë gjuhën ligjore në rastet e veçanta.

1. **Vlerësim/krijim - Aftësimi për shkrim arsyetim ligjor.** Pjesëmarrësi është në gjendje të shprehë opinionin e tij qartë në një vendim gjyqësor civil të arsyetuar dhe argumentuar duke përdorur saktë gjuhën angleze. Në përfundim të kursit, ai/ajo është në gjendje të:
- a. ndërtojë logjikisht një vendim gjyqësor në një konflikt civil apo administrativ në gjuhën angleze;
 - b. arsyetojë me shkrim vendimin gjyqësor në gjuhën angleze;
 - c. japë një vendim gjyqësor juridikisht të saktë dhe të arsyeshëm në një konflikt civil duke u shprehur qartë në gjuhën angleze;
 - d. formulojë shkurt dhe në mënyrë koncize argumentet që çuan në marrjen e vendimit në gjuhën angleze.

Këto objektiva mësimore më sipër aftësojnë magjistratët në kompetencat si vijojnë:

Kompetenca 1 (Kompetenca Gjuhësore: Lexim, Shkrim, Dëgjim, Të folur): Njohuri të thella gjuhësore me qëllim që te përdorin materiale nga fusha të ndryshme të legjislacionit vendas dhe të huaj, duke përdorur materiale dhe kazuse autentike.

Kompetenca 2 (Kompetenca e të lexuarit kritik): Aftësi për leximin kritik në gjuhën angleze në literaturën ligjore..

Kompetenca 3 (Kompetenca e debatit, pajtueshmërisë dhe kundërshtisë): Aftësim në debatin gjyqësor në gjuhën angleze

Kompetenca 4 (Kompetenca e menaxhimit të informacionit dhe akteve gjyqësore): Aftësim në përgatitjen e akteve dhe marrjen e vendimeve në gjuhën angleze

Kompetenca 5 (Kompetenca e të kuptuarit dhe shtjellimit të çështjeve gjyqësore): Aftësim në kuptimin e kazuseve në gjuhën angleze gjatë procesit të dëgjimit

Kompetenca 6 (Kompetenca e punës në grup): Aftësim në punën me grup gjatë diskutimeve në gjuhën angleze.

- Të jetë transparent duke respektuar diversitetin, konfidencialitetin dhe parimet e mbrojtjes së të dhënave personale;
- Të komunikojë me një gjuhë të qartë e të përshtatshme dhe të hapur me kolegët, të dëgjojë opinionet e kundërta, të jetë mendjehapur dhe të reflektojë mbi kritikën që i bëhet.

- Përmbajtja e Kursit

Temat që do të trajtohen në kursin “Anglishtes Ligjore” janë si vijojnë:

1. Placement Test. Introductory Lesson (2 hours)
2. Basic Legal Terms. Legal Concepts (2 hours)
3. Legal Resources. Preliminary documents (4 hours)
4. International Law. Court Structure & Jurisdiction (4 hours)
5. Mock Trial Preparation & In the Courtroom. Criminal Law (4 hours)

6. Civil Law & Administrative Law. Legal Reasoning (4 hours)
7. Legal Provisions relating to foreign investments. Protection of the rights of women (2 hours)
8. Final Test (2 hours)

Struktura dhe Metodologjia

Tema 1:

Placement Test (2 hours)

Java e parë: Test

Tema II:

Introductory Lesson (2 hours)

Java e dytë:

1. Pyetjet vetëstudimore:
3. Abstrakt/përshkrim i temës
4. Temat kryesore që do të shqyrtohen:
 - Discussion of Albanian Legal System
 - Questions about the application of the Albanian Legal System in daily life
 -

Tema III:

Basic Legal Terms (2 hours)

Java e tretë:

1. Pyetjet vetëstudimore:
2. Abstrakt/përshkrim i temës
3. Temat kryesore që do të shqyrtohen:
 - Basic Terminology
 - Civil Cases
 - Legal System
 - Essay on Legal issues

Tema IV

Legal Concepts (2 hours)

Java e katërt:

1.Pyetjet vetëstudimore:

1. Abstrakt/përshkrim i temës
2. Temat kryesore që do të shqyrtohen:
 - Basic Terminology
 - Language: Question Formation
 - Sources of Law
 - Writing a Memo

Tema V

Legal Resources (2 hours)

Java e pestë:

1. Pyetjet vetëstudimore:
2. Abstrakt/përshkrim i temës
3. Temat kryesore që do të shqyrtohen:
 - Layout of a Letter of the Law: Crime and Punishment
 - Publish Legal Thoughts and Assessments
 - Use of Legal Language

Tema VI

Preliminary documents (2 hours)

Java e gjashtë:

- 1.Pyetjet vetëstudimore:
- 2.Abstrakt/përshkrim i temës
- 3.Temat kryesore që do të shqyrtohen:
 - Basic Terminology: Open a file on a new client
 - Paralegal letter to the client
 - Formal Style in Legal Writing

Tema VII

International Law (2 hours)

Java e shtatë:

- 1.Pyetjet vetëstudimore:
- 2.Abstrakt/përshkrim i temës
- 3.Temat kryesore që do të shqyrtohen:

- Basic Terminology
- Case Study: European Law Updates
- Language Focus: Explaining Legal Terms to Non-Lawyer

Tema VIII

Court Structure & Jurisdiction (2 hours)

Java e tetë:

1. Pyetjet vetëstudimore:
 2. Abstrakt/përshkrim i temës
 3. Temat kryesore që do të shqyrtohen:
 - Basic Terminology
 - Pre-Trial Correspondence: Case Studies
 - Language Focus: Future Forms
- Metodologjia:
- Literaturë:

Tema IX

Legal Reasoning (2 hours)

Java e nëntë

1. Pyetjet vetëstudimore:
2. Abstrakt/përshkrim i temës
3. Temat kryesore që do të shqyrtohen:
 - What is Legal and Moral Reasoning
 - Key concepts
 - Language Focus: Writing

Tema X

Legal Provisions relating to foreign investments (2 hours)

Java e dhjetë

1. Pyetjet vetëstudimore:
2. Abstrakt/përshkrim i temës
3. Temat kryesore që do të shqyrtohen:
 - Background and rationale of the law
 - Changes in course of time

- Procedural changes

Tema XI

Protection of the rights of women (2 hours)

Java e njëmbëdhjetë

1. Pyetjet vetëstudimore:
2. Abstrakt/përshkrim i temës
3. Temat kryesore që do të shqyrtohen:
 - Law of human rights
 - Justice for women
 - Leadership of women

Tema XII

Court Process (2 hours)

Java e dymbëdhjetë:

1. Pyetjet vetëstudimore:
2. Abstrakt/përshkrim i temës
3. Temat kryesore që do të shqyrtohen:
 - Rules to follow in the Court Process
 - Pre-Trial Hearing
 - Court Etiquette

Tema XIII

Criminal Law (2 hours)

Java e trembëdhjetë:

1. Pyetjet vetëstudimore:
2. Abstrakt/përshkrim i temës
3. Temat kryesore që do të shqyrtohen:
 - Capital Punishment
 - Defence lawyer
 - Prosecutor's responsibilities

Tema XIV

Civil Law & Administrative Law (2 hours)

Java e katërbëdhjetë:

1.Pyetjet vetëstudimore:

2.Abstrakt/përshkrim i temës

3.Temat kryesore që do të shqyrtohen:

- Civil Law Attorney Job
- Specialist in Administrative Law criteria
- How to resolve the Administrative Law Issues

Tema XV

Mock Trial Preparation & In the Courtroom (2 hours)

Java e nëntë:

4. Pyetjet vetëstudimore:

2.Abstrakt/përshkrim i temës

2. Temat kryesore që do të shqyrtohen:

- Rules and Expectations
- Preparation of Witnesses
- The role of the court reporter
- Mock Trial

Metodologjia:

Metodologjia për të gjitha temat do të jetë analitiko-sintetik:

Të mësuarit aktiv, në grup, diskutim, komunikativ. Literaturë:.

Literaturë: Literatura për të gjitha temat do të jetë:

- Career Paths – Law – Virginia Evans, Jenny Dooley, David J. Smith – J.D. (2013)
- Krois-Linder, Frith and Translegal, Introduction to International Legal English (Cambridge, 2009).
- Legal English – Shpresa Delija & Ekaterina Gjergo, (2 Mprinting, 2017)
- Materiale nga Interneti ne lidhje me promlematikat e caktuara
- Albanian Constitution
- <https://law.stanford.edu/wp-content/uploads/2018/04/ILEI-Forms-of-Legal-Reasoning-2014.pdf>
- <https://www.federalregister.gov/documents/2020/01/17/2020-00188/provisions-pertaining-to-certain-investments-in-the-united-states-by-foreign-persons>
- <https://www.schiffhardin.com/insights/publications/2018/congress-enacts-new-law-to-control-foreign-investments-in-the-u-s>
- <https://www.albaniaprestige.com/law-for-foreign-investments>
- <https://www.amnesty.org/en/what-we-do/discrimination/womens-rights/>

3. Vlerësimi

Vlerësimi i kursit të Anglishtes Ligjore bëhet në dy forma:

1. Vlerësimi i vazhdueshëm

- Pjesëmarrja në mësim
- Aktivizimi në diskutime

2. Vlerësimi vjetor i kursit, i cili bëhet me detyrë e orientuar, për vendin e ngjarjes me të gjithë elementët procedural për një vrasje apo grabitje me pasojë vdekje, aksident automobilistik apo ngjarje terroriste dhe realizohet, në fund të semestrit çdo viti akademik. Në fund të vitit kandidatët bëjnë një gjyq prove në gjuhën angleze ku studentët demonstrojnë aftësitë e tyre gjuhësore dhe kompetencat e zhvillimit intelektual në gjuhën angleze.

Totali i pikëve të vlefshme për vlerësimin e kandidatëve për performancën e tyre në fund të vitit do të jetë 100 pikë gjithsej:

1. 40 pikë do të jetë vlerësimi i vazhdueshëm;

2. 60 pikë do të vlerësohet provimi. Provimi konsiston në:

- Gjyq Imitues: vlerësohet kompetenca e të folurit, debatit, argumentimit, analizës dhe sintezës së çështjeve në prezantim
- Provim me shkrim një orë

Gjatë procesit të vlerësimit të vazhdueshëm, do të analizohen detyrat e kursit, projektet e dhëna për t'u përgatitur me shkrim, aktivizimi, oratoria apo logjika e arsyetimit në diskutimin interaktiv, etj. Për vlerësimin përfundimtar do të përgatitet një gjyq prove në gjuhën angleze. Gjatë kursit, në hapësirat mësimore, studenti do të angazhohet në përvetësimin e materialit teorik dhe atij praktik, si dhe do të marrë pjesë aktive në diskutimet që do zhvillohen në orët e seminareve.

Vlerësimi përfundimtar do të jetë me vlerësim KALON ose S'KALON

Ngarkesa Studimore dhe Mësimore

Në këtë seksion jepet totali i ngarkesës studimore. Avantazhi i paraqitjes së ngarkesës studimore në një seksion më vete është mundësia e koordinimit të të gjithë kurseve, për të parë ngarkesën totale studimore të kandidatëve. Normalisht, ngarkesa mësimore (pra ngarkesa e pedagogut) nuk pasqyrohet në programet mësimore. Kjo për faktin e thjeshtë se programi mësimor hartohet kryesisht për kandidatin. Ngarkesa mësimore e pedagogut është çështje administrative e institucionit.

Ngarkesa mësimore vjetore: 24 orë mësimore, nga të cilat, ka një raport të ekuilibruar midis dhënies së dijeve teorike dhe aftësimin praktik për zbatimin e tyre.

Ngarkesa mësimore javore për prezantime: 4 orë/javë/për grup

Ora mësimore: 50 minuta.

Ngarkesa javore e kandidatit: 4 orë/javë/grup)



2. Programi mësimor PSIKOLOGJI E KOMUNIKIMIT DHE EMOCIONEVE 2026 – 2027

(Për Shkollën e Magjistraturës)

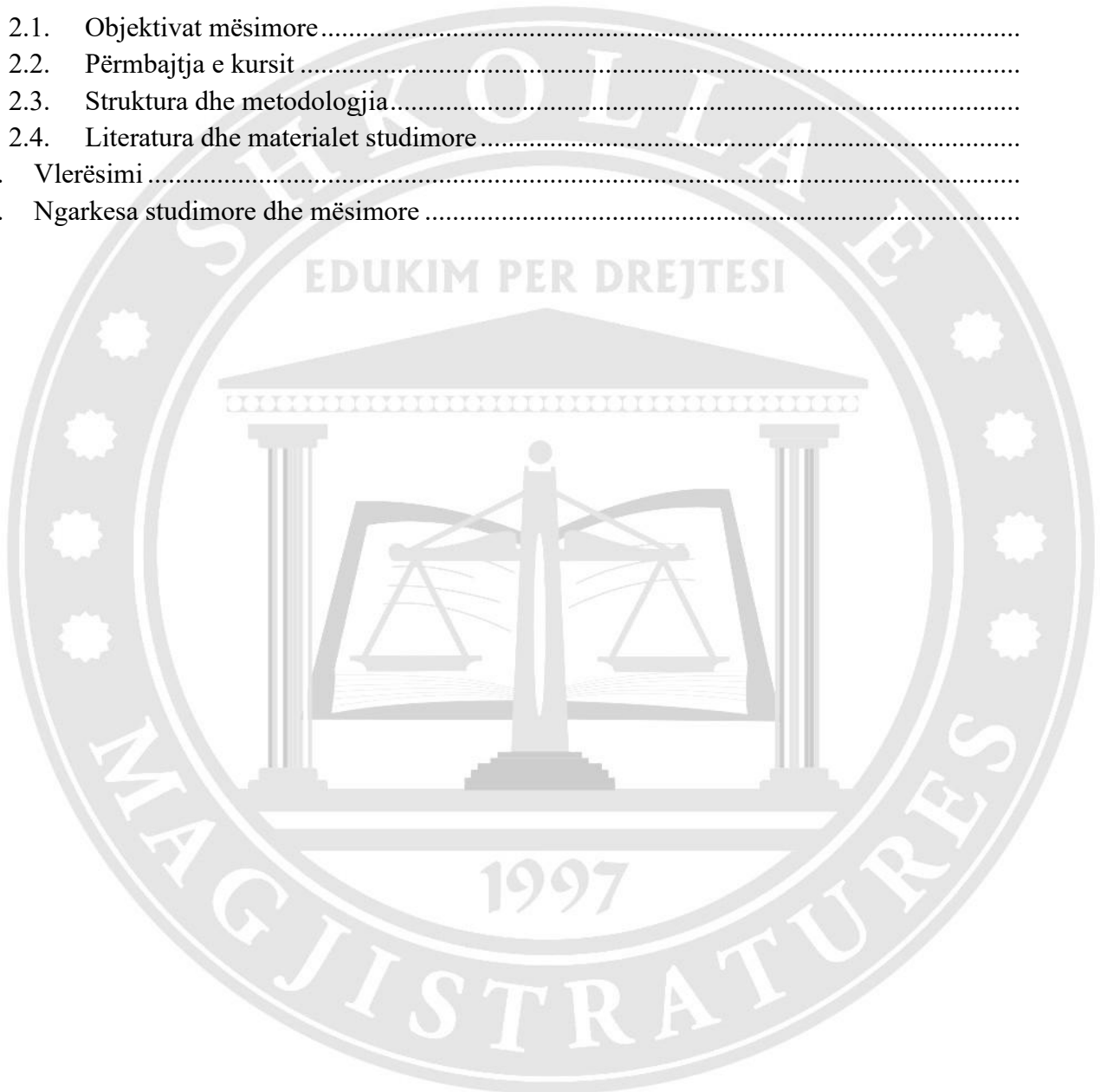
(Viti Akademik 2026 - 2027)

**(Për vitin e dytë të Formimit Fillestar
për kandidatët për magjistratë dhe avokat shteti)**

Pedagogu titullar: Prof. dr. Adem Tamo

Tabela e përmbajtjes

1.	Kuadri i përgjithshëm.....	
1.1.	Përshkrimi i kursit.....	
1.2.	Objektivi kryesor i kursit	
2.	Kursi.....	
2.1.	Objektivat mësimore.....	
2.2.	Përmbajtja e kursit	
2.3.	Struktura dhe metodologjia.....	
2.4.	Literatura dhe materialet studimore	
3.	Vlerësimi	
4.	Ngarkesa studimore dhe mësimore	



1. Kuadri i Përgjithshëm

1.1. Përshkrimi i kursit

Kursi “Psikologji e komunikimit dhe e emocioneve” ofron njohjen me procesin e komunikimit dhe ndikimin mbi të të emocioneve, të besimeve dhe të personalitetit të palëve që komunikojnë. Ai është një kurs shumë i rëndësishëm për magjistratët e rinj dhe rolet që ata do të luajnë pasi ai mbulon një fushë të gjerë në të cilën përfshihet dhe shprehet pjesa më e madhe e funksionimit të tyre profesional. Kursi është i ndërtuar në tri blloqe të ndërlidhura: çështje të komunikimit, çështje të emocioneve dhe çështje të përmirësimit të shkathtësive themelore të komunikimit efektiv.

1.2. Objektivi kryesor i kursit

Kursi ka për objektiv kryesor të eksplorojë fushën e disiplinës akademike të Psikologjisë së Komunikimit dhe të Emocioneve duke kontribuar në ndërgjegjësimin e studentëve për rolin e komunikimit dhe të emocioneve në proceset ligjore dhe në aftësimin praktik për përdorimin e mundësive të kësaj discipline në gjithë hapësirën në dispozicion.

2. Kursi

2.3. Objektivat mësimore

- Të arrihet ndërgjegjësimi për rëndësinë e procesit të komunikimit dhe të administrimit të emocioneve në aktivitetin profesional e personal.
- Të identifikohen mundësitë personale për rritjen e nivelit të komunikimit efektiv.
- Të zhvillohet qëndrim kritik ndaj sekuencave komunikative.
- Të praktikohen studentët në komunikimin efektiv në organizatën e drejtësisë.
-

3. Kursi “Psikologjia e Komunikimit dhe e Emocioneve” synon të arrijë këto objektiva mësimore:

Në mënyrë të përmblëdhur, objektivat mësimore synojnë të aftësojnë kandidatët për magjistratë në drejtimet sipas strukturës së mëposhtme:

1. **Kuptimi - Aftësimi në mënyrën e të kuptuarit:** Pjesëmarrësi është në gjendje të përshkruajë, kuptojë, shpjegojë, identifikojë, lidhë dhe diskutojë konceptet.
2. **Zbatimi - Aftësimi në zbatim.** Pjesëmarrësi është në gjendje të përdorë njohuritë teorike mbi konceptet dhe në përfundim të kursit, ai është në gjendje të:
 - interpretojë konceptet, parimet dhe institutet kryesore në situata praktike;
 - organizojë dhe planifikojë hapat që duhen ndërmarrë për shqyrtimin e konflikteve komunikative;
 - debatojë dhe respektojë mendimet ndryshe të kolegëve në punën në grup.
3. **Analizë - Aftësimi në analizën.** Pjesëmarrësi është në gjendje të identifikojë faktet relevante, të analizojë komunikimin dhe administrimin e emocioneve sipas kornizave ligjore dhe të formojë një opinion të bazuar në të gjitha të dhënat relevante. Në përfundim të kursit, ai/ajo është në gjendje të:
 - identifikojë dhe përzgjedhë detajet përkatëse për të njohur nevojat e organizimit të mesazhit të saktë dhe produktiv;
 - përcaktojë elementët dhe shkathtësitë e nevojshme të komunikimit;

- evidentojë mënyrën më të mirë të transmetimit optimal të përmbajtjes së mesazhit;
- analizojë kuadrin emocional e psikologjik dhe ndikimin e tij në sekuencat komunikative.

4. Vlerësim/krijim. Pjesëmarrësi është në gjendje të shprehë opinionin e tij qartë në një situatë komunikative. Në përfundim të kursit, ai/ajo është në gjendje të:

- Të eksplorojë procesin e komunikimit dhe ndërhyrjet e emocioneve në të gjatë proceseve legale;
- Të identifikojë dhe të zotërojë elementët bazë të procesit të komunikimit;
- Të zotërojë shprehitë kryesore dhe të domosdoshme të komunikimit ndërpersonal;
- Të përshtatë procesin e komunikimit me emocionet e palëve duke dëshmuar aftësi në administrimin e emocioneve dhe të komunikimit.

Objektiva mësimore të sipërpërmendura aftësojnë magjistratët në kompetencat si më poshtë vijon:

Kompetenca 1: Njohuri të thelluara të koncepteve në procesin e komunikimit, të emocioneve dhe të marrëdhënieve mes tyre. Identifikimi i aspekteve nxitëse dhe frenuese të komunikimit efektiv.

Kompetenca 2: Njohuritë, bazat e psikologjisë së komunikimit që lidhen me aspektet ligjore të krimit dhe faktorët psikologjikë që lidhen me proceset e drejtësisë ligjore. Përmirësimi i shkathtësive për komunikim më efektiv.

Kompetenca 3: Aftësim në përdorimin e suksesshëm të shkathtësive themelore të komunikimit në procesin e hetimit, gjyqimit, intervistimit, konsultimit, rehabilitimit, etj.. Përdorimi i kuptimit të komponentëve të komunikimit për të përmirësuar dhe shkathtësitë përkatëse të administrimit të emocioneve.

Kompetenca 4: Aftësim në komunikimin ndërpersonal dhe edhe social

Kompetenca 5: Forcimi i vetëdijes shoqërore të magjistratit, integritetit dhe etikës profesionale të komunikimit

- Të ketë sjellje etike komunikative;
- Të ketë ndërgjegjësim për nevojën e administrimit të mirë të emocioneve.

Kompetenca 6: Bashkëpunimi, transparenca dhe komunikimi

- Të jetë transparent duke respektuar diversitetin, konfidencialitetin dhe parimet e mbrojtjes së të dhënave personale;
- Të komunikojë me një gjuhë të qartë, të përshtatshme dhe të hapur me kolegët, të dëgjojë opinionet e kundërta, të jetë mendjehapur dhe të reflektojë mbi kritikën që i bëhet.

2.2. Përmbajtja e kursit

Në vijim paraqiten në mënyrë të përmbledhur temat që do të trajtohen në kursin përkatës dhe modalitete që lidhen me ngarkesën, metodologjinë, pedagogët, etj. Duke qenë se Shkolla e Magjistraturës është një institucion që ka për mision formimin profesional të magjistratëve, kursi i Psikologjisë së Komunikimit dhe Emocioneve do të jetë i fokusuar më tepër në aspektin e aftësimit praktik të magjistratit.

Modulet që do të trajtohen në kursin “Psikologjinë e komunikimit dhe emocioneve” janë si vijojnë:

MODULI PSIKOLOGJI E KOMUNIKIMIT (8 orë)

1. Leksion: (1Procesi i komunikimit), 1 orë
2. Ushtrimi i komunikimit dyrrugësh, 1 orë
3. Leksion: (2Komunikimi verbal). 1 orë
4. Role play: ushtrime ndërgjegjësimi për secilin rol në proces, 1 orë
5. Leksion: (3Komunikimi joverbal), 1 orë
6. Role play: ushtrime në identifikimin e pengesave komunikative, 1 orë
7. Leksion: (4Komunikimi grupal). (1Shkathtësia e dëgjimit aktiv), 1 orë
8. Testi 2 i COMEP (COMEP Paketë me instrumente matëse të komunikimit), 1 orë

MODULI PSIKOLOGJIA E EMOCIONEVE (4 orë)

1. Leksion: (1Emocioni dhe teoritë vive), 1 orë
2. Diskutim në forum, 1 orë
3. Leksion: (2Inteligjenca emocionale vive),
4. Diskutim në forum 1 orë.

MODULI ZHVILLIMI I SHKATHTËSIVE KOMUNIKATIVE (12 orë)

1. Leksion: (2Shkathtësia e të pyeturit), 1 orë
2. Testi 5 i COMEP (COMEP Paketë me instrumente matëse të komunikimit). Role play: ushtrime për përmirësimin e shkathtësisë për dëgjim, vëmendje e ndjekje. 1 orë
3. Leksion: (4Shkathtësia e perifrazimit), (5Shkathtësia për të përmbledhur), 1 orë
4. Diskutim në forum, 1 orë
5. Leksion: (7Shkathtësia për të vëzhguar), 1 orë
6. Role play: ushtrime për përmirësimin e shkathtësisë FIRE, 1 orë
7. Leksion: (6Shkathtësia e përmbylljes), 1 orë
8. Role play: ushtrime për përmirësimin e shkathtësisë së përmbylljes, 1 orë
9. Leksion: (10Shkathtësia për reagim empatik), 1 orë
10. Testi 1 i COMEP (COMEP Paketë me instrumente matëse të komunikimit). Role play: ushtrime për përmirësimin e shkathtësisë së empatisë, 1 orë
11. Leksion: (8Shkathtësia e rikornizimit), 1 orë
12. Role play: ushtrime për përmirësimin e shkathtësisë së rikornizimit, 1 orë

2.3. Struktura dhe metodologjia

MODULI PSIKOLOGJI E KOMUNIKIMIT

Në këtë modul paraqitet, eksplorohet dhe diskutohet mbi procesin e komunikimit; llojet e komunikimit (verbal, joverbal, ndërpersonal e grupal); identifikohen pengesat komunikative. Ky modul zhvillohet për 8 orë. Përgjatë këtij moduli zhvillohen testime mbi aftësitë dhe specifikat e komunikimit të pjesëmarrësve si edhe kryhen ushtrime për identifikimin e pengesave personale në proceset komunikative.

Metodologjia e parashikuar:

- Lektrimi
- Testimi
- Diskutimi

- Të ushtruarit (role play)
- Studimi i pavarur i materialeve që rekomandohen

MODULI PSIKOLOGJI E EMOCIONEVE

Në këtë modul paraqitet, eksplorohet dhe diskutohet mbi dukurinë e emocioneve njerëzore dhe rolin e tyre gjatë proceseve profesionale dhe funksionimit personal. Do të eksplorohet çështja e rolit të emocioneve në komunikimin ndërpersonal dhe inteligjenca emocionale. Ky modul zhvillohet për 4 orë. Përgjatë këtij moduli zhvillohen testime mbi identifikimin, administrimin e emocioneve. Identifikimi i inteligjencës emocionale personale do të testohet për t'u pasur si bazë për të punuar edhe individualisht për përmirësimin e administrimit të tyre.

Metodologjia e parashikuar:

- Lektrimi nga pedagogu
- Testimi
- Diskutimi
- Të ushtruarit (role play)
- Studimi i pavarur i materialeve që rekomandohen

MODULI ZHVILLIMI I SHKATHTËSIVE KOMUNIKATIVE

Ky modul do të ekspozojë kuptimin dhe kushtet e përdorimit të një numri shkathtësish komunikative. Ai është parashikuar të jetë kryesisht aplikativ: pjesëmarrësit do të organizohen për të punuar për zhvillimin dhe përmirësimin e shkathtësive komunikative, si: të pyeturit, dëgjimit aktiv, perifrazimit, vëzhgimit, rikornizimit, reagimit empatik. Ky modul integron aftësitë komunikative me aftësitë për administrimin e emocioneve. Kjo realizohet përmes punës sipas listës së shkathtësive të mësipërme. Ky modul realizohet për 12 orë.

Metodologjia e parashikuar:

- Lektrimi nga pedagogu
- Të ushtruarit (role play)
- Diskutimi në grup
- Studimi i pavarur i materialeve që rekomandohen

2.4. Literatura

1. [EBOOK: Maps Of Emotions Book PDF EPUB TUEBL MOBI \(ebook-full.com\)](http://ebook-full.com)
2. [Handbook of communication and emotion : research, theory, applications, and contexts: Free Download, Borrow, and Streaming: Internet Archive](http://www.archive.org/details/handbookofcommunicationandemotionresearchtheoryapplicationsandcontexts)
3. [Psychology of Human Emotion: An Open Access Textbook – Simple Book Publishing \(unizin.org\)](http://unizin.org)
4. Trenholm Sarah, "Human communication theory", © by Prentice-Hall, USA
5. Tamo, A., Zahaj, S., "Këshillimi psikologjik: procesi dhe shkathtësitë", Tiranë, 2018.
6. Handout1 për vetëvlerësim,
7. Handout2 Psikologjia e komunikimit verbal.

Lista orientuese për përcaktimin e detyrës së pavarur¹

1. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2017.07.011>
2. <https://doi.org/10.1177/1754073920921467>
3. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199541119.013.0033>
4. <https://doi.org/10.1177/0956797612444903>
5. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199541119.013.0036>
6. <https://doi.org/10.1037/F0012-1649.42.6.1000>
7. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9280.2009.02432.x>
8. <https://doi.org/10.1177/0956797619838763>
9. <https://doi.org/10.1177/0963721414550708>
10. <https://doi.org/10.1177/0956797612443830>
11. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9280.2008.02174.x>
12. <https://doi.org/10.1037/1528-3542.6.1.125>
13. <https://doi.org/10.1177/1754073914534480>
14. <https://doi.org/10.1037/a0025762>
15. <https://doi.org/10.1007/BF01954572>

3. Vlerësimi

Vlerësimi i kursit të “Psikologjisë së Komunikimit dhe Emocioneve” bëhet në dy forma:

1. Vlerësimi i vazhdueshëm
 - Pjesëmarrja në mësim
 - Aktivizimi në diskutime
2. Vlerësimi i përfundimtar i kursit. Ky do të bëhet me formulën kalon-nuk kalon dhe do të mbështetet në të dhënat e frekuentimit, të angazhimit në aktivitetet ushtruese në auditor, në cilësinë e detyrave që do të realizohen për secilin modul dhe të cilat do të dorëzohen për studim nga pedagogu ose do të prezantohen në auditor, në cilësinë e detyrës² e cila dhe realizohet dhe dorëzohet në fund të semestrit. Studenti klasifikohet “kalon” nëse përmbush angazhimet dhe detyrimet e këtij programi dhe “nuk kalon” nëse nuk i përmbush ato. Për nevoja operationale dhe motivacionale përmbushja e tyre mund të vlerësohet sipas një sistemi që mund të dakordësohet.

4. Ngarkesa studimore dhe mësimore

Në këtë seksion jepet totali i ngarkesës studimore. Avantazhi i paraqitjes së ngarkesës studimore në një seksion më vete është mundësia e koordinimit të të gjithë kurseve, për të parë ngarkesën totale studimore të kandidatëve. Normalisht, ngarkesa mësimore (pra ngarkesa e pedagogut) nuk pasqyrohet në programet mësimore. Kjo për faktin e thjeshtë se programi mësimor hartohet kryesisht për kandidatin. Ngarkesa mësimore e pedagogut është çështje administrative e institucionit.

Ngarkesa mësimore vjetore: 24 orë mësimore, (12 javë) nga të cilat, ka një raport të ekuilibruar midis dhënies së dijeve teorike dhe aftësimit praktik për zbatimin e tyre.

Ngarkesa mësimore javore për prezantime: 2 orë/javë/për grup,

Ora mësimore: 50 minuta.

¹ Kjo listë eventualisht mund edhe të modifikohet pasi aksesimi i saj kryhet në periudha të caktuara nga administratori i DOI. Në këtë rast studenti ia raporton çështjen pedagogut dhe ai siguron literaturë alternative.

² Detyra personale është një studim mbi sjelljen komunikative dhe/ose administrimin e emocioneve të pjesëmarrësve në një debat televiziv ose e ngjashme me të, e zgjedhur nga magjistrati dhe e miratuar nga pedagogu. Udhëzimi për këtë detyrë iu dërgohet studentëve elektronikisht bashkë me programin.

UDHËZIMI MBI TRI DETYRAT PËRGJATË SEMESTRIT DHE DETYRËN PËRFUNDIMTARE NË FUND TË TIJ

Në vijim jepen udhëzime mbi natyrën e dy tipave të detyrave: të detyrave që zhvillohen gjatë semestrit (nga një për çdo modul të programit) dhe të detyrës përfundimtare në fund të semestrit.

Të dyja tipat e detyrave mbulojnë procesin, karakteristikat, dinamikat e procesit të komunikimit dhe të administrimit të emocioneve nëpërmjet zotërimit të shkathtësive përkatëse.

I. Rekomandime në lidhje me tri detyrat³ përgjatë semestrit.

Detyra e parë: kjo detyrë ka si përmbajtje çështje nga moduli i komunikimit. Mund të zgjidhen tema si më poshtë:

- a. Komunikimi verbal
- b. Komunikimi joverbal (me shkrim)
- c. Komunikimi efikas dhe joefikas
- d. Pengesat komunikative
- e. Komunikimi ndërpersonal (grupal)

Detyra e dytë: kjo detyrë ka si përmbajtje çështje nga moduli i emocioneve. Mund të zgjidhen tema si më poshtë:

- a. Teoritë mbi emocionin
- b. Inteligjenca emocionale

Detyra e tretë: kjo detyrë ka si përmbajtje çështje nga moduli i emocioneve. Mund të zgjidhen tema si më poshtë:

- a. Shkathtësia e të pyeturit, dëgjimit, heshtjes
- b. Shkathtësia e të vëzhguarit
- c. Shkathtësia e përmbledhjes
- d. Shkathtësia e perifrazimit
- e. Shkathtësia e reagimit empatik
- f. Shkathtësia e sfidimit
- g. Shkathtësia e rikornizimit

II. Rekomandime në lidhje me detyrën përfundimtare

A. Për përmbajtjen dhe strukturën e raportit

Raporti juaj studimor përbën studimin e një sekuence komunikative. Ky raport do të përshkruajë komunikimin në çift ose në grup për të përshkruar përdorimin efikas dhe joefikas të komunikimit si edhe administrimin e emocioneve nga palët. Studimi do të bazohet pëlqyeshmërisht në një sekuencë komunikimi juristësh me kohëzgjatje 20-30 minutëshe për të bërë diagnozën e komunikimit të realizuar.

³ Strukturën e këtyre tri detyrave e përcakton vetë studenti duke qenë i ndërgjegjshëm për qëllimin që ai do të arrijë me detyrën dhe se çfarë performance ka menduar ai të bëjë në komunikimin me shkrim ose edhe me gojë. Këto detyra dorëzohen të printuara dhe për ata që dëshirojnë mund të prezantohen edhe verbalisht. 3detyra=30 pikë maksimalisht.

Ai do të vërë theks si në aspektet komunikimit ashtu edhe në ato të funksionimit emocional të palëve gjatë tij.

Punimi juaj për raportin do të përbëhet nga këto pjesë:

Pjesa e parë e raportit do të titullohet “1. Hyrja-qëllimi dhe konteksti komunikativ”.

Në këtë pjesë ju do të përshkruani të gjitha informacionet për qëllimin dhe kontekstin ku zhvillohet ai komunikim. Përmbajtja e kësaj pjese do të ndahet në tri rubrika:

- a. Të dhëna për qëllimin e komunikimit të kryer: a është shprehur qëllimi i komunikimit mes tyre, a janë njoftuar pjesëmarrësit për bashkëbisedimin ku marrin pjesë, a është moderatori i përgatitur për bashkëbisedimin, a e zotëron ai/ajo çështjen në diskutim, etj.*
- b. Të dhëna identifikuese për pjesëmarrësit në komunikim: këtu pritet që ju të jepni sqarime në lidhje me personat që marrin pjesë, çfarë janë/përfaqësojnë ata, për çfarë teme po komunikojnë, sa zgjat komunikimi i tyre, si është paraqitja e tyre, a ka/nuk ka ndonjë bosht biseda e tyre, a është një komunikim tërheqës, çfarë e bën/nuk e bën tërheqës, çfarë gjestikulacioni bëjnë dhe çfarë emocioneve shfaqen, etj. Mund të shtoni edhe nëntema të tjera.*
- c. Të dhëna për kontekstin e komunikimit: në çfarë mjedisi ndodh ngjarja e komunikimi, është komunikim në natyrë/studio, cili është karakteri i komunikimit (grup kompakt me histori apo grup me të ftuar të zgjedhur këtu e aty), a ka fokus komunikimi (apo ai zhvillohet mbi çështjet që dalin gjatë bisedës), a është komunikimi i strukturuar, etj.*

Pjesa e dytë e raportit do të titullohet “2. Rishikimi i literaturës mbi rolin e komunikimit dhe të emocioneve” [rubrikë opsionale, pra e lënë në dëshirën tuaj ta trajtoni apo jo].

Në këtë pjesë të raportit ju do të përshkruani artikuj, libra, studime mbi komunikimin dhe inteligjencën emocionale dhe administrimin e tyre përgjatë komunikimit. Përshkruhen gjetjet e literaturës mbi lidhjen midis komunikimit dhe emocioneve.

Në lidhje me këtë rubrikë unë kam hasur në një rezistencë/kërkesë që të mos merremi me këtë temë pasi janë hasur disa vështirësi. Unë e kam parë këtë çështje si të arsyeshme dhe kam pranuar që kjo rubrikë të jetë fakultative. Në rastin kur vendosni të mos merreni me këtë rubrikë pikët e saj i shtohen një rubrike tjetër dhe nuk humbasin, mbeten në tërësinë e tyre 60. Në rast se dikush ka arritur të sigurojë literaturë dhe dëshiron t'i përgjigjet kësaj rubrike, mund ta bëjë atë dhe ta përfshijë në raport, duke ruajtur të drejtën të fitojë deri në 10 pikë të saj. Pikët totale të mundshme janë edhe në këtë rast 40.

Pjesa e tretë e raportit do të titullohet “3. Përmbajtja dhe analiza e komunikimit të kryer”.

Në këtë pjesë ju do të përshkruani përmbajtjen e komunikimit: do të veçoni të gjitha çështjet e diskutuara si edhe rrjedhën e komunikimit.

Ju do të përshkruani informacionet e grumbulluara nëpërmjet instrumenteve matëse që do t'ju vihen në dispozicion. Këtë mund ta bëni në formë narrative, tabelore, grafike ose të kombinuar.

Në këtë pjesë pritet gjithashtu të analizoni komunikimin e kryer sipas skenarit për të zbuluar kur mënyra e komunikimit dhe administrimit/mosadministrimit të emocioneve kanë ushtruar ndikimin e tyre në qëllimin dhe përmbajtjen e asaj që është komunikuar. Specifikisht, do të merreni dhe vlerësoni efikasitetin e komunikimit të kryer dhe mënyrën e administrimit të emocioneve. Këto do t'i ilustroni me gjetje nga skanimi i komunikimit në videon e zgjedhur. Gjithashtu do të shprehni edhe se si e mendoni

ju përmirësimin e komunikimit dhe administrimin e emocioneve të palëve të përfshira në komunikim. Këtu ju analizoni komunikuesit sipas zotësisë së treguar në komunikim

Pjesa e katërt e raportit do të titullohet “4. Reflektime personale mbi komunikimin e ndodhur”.

Këtu pritet të raportoni eksperiencën tuaj personale që keni për përdorimin e inteligjencës personale për një komunikim efektiv dhe eksperiencën tuaj të lidhjes/ndikimit të komunikimit efektiv për zhvillimin e inteligjencës emocionale. Për shembull, ia vlen të listohen temat e diskutuara dhe temat që i mungojnë atij komunikimi.

Përshkruani se çfarë keni mësuar nga eksperiencia me këtë studim dhe si mund ta përmirësoni atë.

Gjithashtu pritet të shpreheni se si mund të organizohet dhe të kryhet një komunikim i tillë si ky që ju studiuar.

Pjesa e pestë e raportit do të titullohet “5. Përfundime mbi komunikimin dhe emocionet”.

Në këtë pjesë do të përmbledhni gjetjet kryesore nga analiza e sekuencës suaj komunikative, si edhe çfarë keni mësuar nga studimi që kryet, por edhe nga literatura që keni shfrytëzuar. Thelbi i kësaj rubrike është të trajtojë përfundimet tuaja në lidhje me komunikimin dhe administrimin e emocioneve nga pjesëmarrësit e përfshirë në komunikim. Çfarë mund të përmirësojë çdonjëri prej komunikuesve në këtë video.

Pjesa e gjashtë do të titullohet “6. Referencat”

Në këtë pjesë ju do të listoni sipas Modelit APA gjithë burimet e literaturës që keni arritur të gjeni dhe të përdorni në studimin tuaj. Për secilin zë të listës pritet të shënoni me deri 5 reshta përmbajtjen e burimit të cituar. Kjo rubrikë është vetëm për ata që kanë zgjedhur burime literature dhe i kanë analizuar ato. Kush nuk ka shfrytëzuar literaturë, e anashkalon këtë rubrikë.

B. Rekomandime metodologjike në lidhje me mënyrën e punës për analizën e administrimit të komunikimit dhe të emocioneve.

Juve ju rekomandohet të zgjidhni një video të transmetuar nga një televizion shqiptar. Videoja e zgjedhur të plotësojë këto kushte: të jetë një bisedë në studio, tema e bisedës sugjerohet të jetë sociale (por jopolitike), biseda të drejtohet nga një moderator dhe të kryhet mes 3-5 pjesëmarrësve, biseda të zgjasë 25-30 minuta. Ju mund ta bëni download videon që të mund të navigoni në të për t’iu përgjigjur kërkesave të detyrës.

Rekomandohet që të kodoni pjesëmarrësit: pjesëmarrësi 1, [P1]; pjesëmarrësi 2, [P2]; pjesëmarrësi 3, [P3]; pjesëmarrësi 4 [P4]... dhe moderatorin [M].

Pas kësaj fillon skanimi i bisedës së tyre me anë të instrumenteve që unë do ju dërgoj. Instrumentet përmbajnë lista me sjellje komunikative dhe reagime emocionale të pjesëmarrësve në bisedë. Skanimi që ju do të kryeni do të ketë përafërsisht këtë formë”

Kuptimi i shkallës: 1 = Pothuajse gjithmonë; 2 = shumë shpesh; 3 = shpesh; 4 = me raste; 5 = pothuajse asnjëherë

P1	Dëgjon me vëmendje të pashkëputur duke ruajtur kontakt dhe shfaqur prezencë.	1	2	3	4	5
P2						

Empatia						
P1	Kupton shpejt kur ndjenjat e një personi nuk përputhen me fjalët e tij.	1	2	3	4	5
P2						

[Këto dy tabela përbëjnë një shembull se si bëhet skanimi vetëm për dëgjimin dhe empatinë, por kjo nuk do të thotë se skanimi kryhet vetëm për këto dy shkathtësi. Në materialin përmbahen 7 tabela, secila prej tyre skanon vetëm një shkathtësi. Detyra juaj kërkon që ju të skanoni për 7 shkathtësi].

Ajo që do të bëni ju do të quhet skanimi i reagimeve komunikative dhe i administrimit të emocioneve në ndërveprimin në video.

Skanimi do të bëhet për dy komponentët e mësipërm për secilin nga bashkëbiseduesit (përfshirë moderatorin) dhe për secilën prej 7 shkathtësive komunikative.

Këto të dhëna do t'i tabeloni ose grafikoni dhe, në përfundim të kësaj pune, do të filloni të merreni me analizën e zotërimit të komunikimit efektiv dhe të emocioneve. Për analizën do të ushtroheni më vonë. Në këtë pjesë prej jush pritët që të shprehëni për secilin nga pjesëmarrësit: kapaciteti i tij komunikativ dhe kapaciteti për administrimin e emocioneve. Komentet në lidhje me këto do të duhet t'i argumentoni me të dhëna nga skanimi që keni kryer për këto shkathtësi.

C. Rekomandime në lidhje me paraqitjen teknike të punimit dhe të prezantimit.

Rekomandohet që punimi i shkruar të ketë një faqe mbështjellëse ku të shkruhet shkolla, dega, lënda; tema e punimi, autori (MSc. XXXX) dhe pranuesi (Prof.Dr. Adem Tamo); Tiranë, 2024. Kjo faqe nuk përmban numër.

Në faqen e parë (nga kjo faqe e deri në fund vendosen numra faqesh) pritët të shkruani një hyrje me maksimumi 2 paragrafë ku të thoni se përse bëhet fjalë në punimin tuaj.

Në vijim të hyrjes do të vijjnë gjashtë pjesët e punimit si më sipër.

Kërkesat teknike për paraqitjen e punimit me shkrim

1. Punimi do të duhet të shkruhet në platformën word me një shqipe të pastër e cila i përdor të gjitha gërmat e saj dhe e cila është e kuar.
2. Shkrimi (fonti) do të jetë Corbel, 11, single space, paragrafët 6 pt larg njëri tjetrit, nga fillimi në fund.
3. Kërkesa për gjatësinë e punimit është që ai të përmbajë 2000-3000 fjalë.

Kriteret e vlerësimit të raportit studimor:

1. Kuptimi dhe përdorimi korrekt i koncepteve, 10 pikë
2. Thellësia e analizës së emocioneve dhe të sekuencës komunikative, 10 pikë
3. Pasuria dhe cilësia e reflektimeve personale, 10 pikë
4. Cilësia e komunikimit me shkrim (qartësia, gramatika, drejtshkrimi, pikësimi, etj.), 10 pikë



**3. PROGRAMI MËSIMOR I
KRIMINALISTIKËS
PËR FORMIMIN FILLESTAR
VITI AKADEMIK
2026-2027**

**(Për vitin e dytë të Formimit Fillestar
për kandidatët për magjistratë)**

Pedagog i lëndës: Prof. dr. Ilirjan Mandro

(Specialist, ekspert i fushës)

PËRMBAJTJA

1. Programi “Kriminalistikë” – specialist Prof. Ilirjan Mandro.....

Tabela e përmbajtjes

1. Kuadri i Përgjithshëm.....
 - 1.1. Përshkrimi i Kursit
 - 1.2. Objektivi Kryesor i Kursit.....
2. Kursi.....
 - 2.1. Objektivat Mësimore.....
 - 2.2. Përmbajtja e Kursit.....
 - 2.3. Struktura dhe Metodologjia.....
 - 2.4. Literatura dhe Materialet Studimore
3. Vlerësimi
4. Ngarkesa Studimore dhe Mësimore

- Kuadri i Përgjithshëm

1. Përshkrimi i Kursit

1. Kriminalistika është shkencë e cila merret me studimin, përpunimin, në bazë të ligjit penal dhe procedural penal, të metodave dhe mjeteve teknike, taktike dhe rekomandimeve metodike për kërkimin, zbulimin, fiksimin, marrjen, administrimin, këqyrjen e vlerësimin e provave materiale me qëllim hetimin, gjykimin, parandalimin e veprave penale që prekin sigurinë dhe rendin juridik.
2. Vetë kriminalistika është një lëndë sa juridike aq edhe praktike me rëndësi të veçantë për njohuritë e domosdoshme që ju afrohen gjyqtarëve dhe prokurorëve si pjesë e programit të “Formimit Fillestar në Shkollën e Magjistraturës”.
3. Gjatë këtij kursi, materialet e trajtuara, do të jenë në një nivel më të lartë se informacionet e marra në fakultetet e drejtësisë dhe do ti japin mundësi kandidatit të shohë rolin që ka kriminalistika gjatë punës, veprimtarisë së tyre hetimore apo gjyqësore si dhe ndërlidhjen e kësaj veprimtarie me atë të aktorëve të tjerë të sistemit të drejtësisë dhe atë të sigurisë, siç është policia gjyqësore, ekspertët sipas përcaktimit të legjislacionit procedural penal etj. Ky dimension trajtimi, analiza e thelluar e koncepteve dhe parimeve menaxheriale taktike dhe metodike kriminalistike është me rëndësi për gjyqtarët e prokurorët e rinj në proces formimi në Shkollën e Magjistraturës.
4. Njohuritë mbi teknika, taktika dhe metodika kriminalistike kanë një vlerë të veçantë në procesin e të provuarit dhe zbulimin e të vërtetës duke ndikuar në sistemin procedural dhe përdorimin e tyre në ngjarje të ndryshme si dhe në krijimin e një vizioni të qartë mbi skenën e krimit dhe parimet e synuar në zbulimin e shpejtë të provave material, krijimin e kushteve për një planifikim hetimi dhe gjykim të gjithanshëm mbi bazën e një analize shkencore të provave të gjetura në vendin e ngjarjes.

2. Objektivi kryesor i kursit

Ky kurs ka si qëllim:

- a. Të japë instrumentet e duhura të elementëve shkencor dhe juridik të kriminalistikës për hetimin e veprave penale si proces sa teknik, taktik dhe metodik po aq dhe procedural, me impakt të rëndësishëm në procesin e të provuarit.
- b. T’u ofroj kandidatëve për magjistratë në një shkallë më të lartë njohuri mbi menaxhimin e vendit të ngjarjes, veprimet e para kriminalistike dhe ecurinë e procesit mbi bazën e provave të fiksuara në rastet e vrasjeve, vjedhjeve, akteve terroriste, katastrofave rrugore, ajrore, ngjarjeve me shpërthim, krimeve kibernetike, etj.
- c. Gjithashtu t’u ofroj kandidatëve për magjistratë në një shkallë më të lartë profesionale, njohuri mbi provat material të dukshme apo të pa dukshme, metodat e kërkimit, fiksimit, marrjen dhe procedurat e administrimit të tyre.

3. Objektivat Mësimore

- a. Trajtimi temave në auditor;
- b. Praktikat mësimore;
- c. Punët e pavarura të kandidatëve në organet e gjyqësorit apo prokurorisë, do të konsistojnë në krijimin e një vizioni se në çdo rast në skenën e krimit duhet synuar në përdorimin e mjeteve efikase teknike për zbulimin e provave material, administrimin dhe ekzaminimin e tyre të shpejtë duke krijuar kushte për një planifikim, hetimi të gjithanshëm, gjykim si dhe vlerësim korrekt të konkluzioneve të ekzaminimeve kriminalistike.

4. Kursi i “Kriminalistikës” synon të arrijë objektivat konkrete mësimore:

Në mënyrë skematike, këto objektiva mësimore synojnë të aftësojnë kandidatët për magjistratë në drejtimet sipas strukturës, si më poshtë:

- ***Kuptimi - Aftësimi në të kuptuar dhe në mënyrën e të kuptuarit***

Kandidati për Magjistrat është në gjendje të kuptojë, shpjegojë, identifikojë, klasifikojë dhe diskutojë konceptet, parimet dhe institutet kryesore të të Drejtës Penale dhe ato Procedurale që nevojiten për krijimin e bindjes së brendshme dhe mbi bazën e provave, analizës së tyre për të konverguar në një hetim apo gjykim të drejtë të pa anshëm dhe shkencor.

- ***Zbatimi – Aftësimi në zbatim***

Kandidati për Magjistrat është në gjendje të përdorë njohuritë teorike dhe praktike kriminalistike, në situata praktike të afuara në formatin e një rasti studimor. Në përfundim të kursit, ai është në gjendje të:

- organizojë dhe planifikojë hapat që duhen ndërmarrë për këqyrjen e vendit të ngjarjes si drejtues i grupit të këqyrjes dhe hetimi apo gjykimit të rastit;
- zgjidhjen e rrethanave “negative” në një ngjarje apo studim të elementëve të dosjes ku provat e administruara kundërshtojnë njëra tjetrën ;
- zgjidhjen e situatës kur jemi para disa ekzaminimeve të kryera nga institucione apo ekspertë të ndryshëm dhe konkluzionet janë të ndryshme.

- ***Analizë - Aftësimi në analizim***

Kandidati për Magjistrat është në gjendje të identifikojë provat, faktet më me rëndësi për çështjen, të mund të vlerësojë provat vendimtare dhe ato mbështetëse të një versioni të caktuar, të analizojë kuadrin ligjor e procedural ku do të mbështetë ligjshmërinë e kësaj prove si dhe të formojë një opinion të vetin bazuar në të gjitha të dhënat kryesore të rastit studimor.

Në përfundim të kursit, ai/ajo kandidat për prokuror të ***jetë në gjendje të:***

- Vlerësojë dhe identifikojë pyetjet që do të shtrojë për zgjidhje në vendimet e ekspertimit;
- Përcaktojë institucionin që do të ngarkojë për kryerjen e ekzaminimit;
- Të vlerësojë mënyrën e dërgimit të objektit të ekzaminimit, por dhe modeleve të krahasimit, sasinë, cilësinë e tyre;
- Identifikojë dhe përzgjedhë detajet përkatëse të dala gjatë procesit të hetimit të një çështjeje konkrete;
- Përcaktojë/evidentojë faktet relevante dhe të zbatojë legjislacionin procedural për këto fakte, duke marrë parasysh rrethanat në rastin konkret;

Në përfundim të kursit, ai/ajo kandidat për gjyqtar përveç rasteve të mësipërme që duhet të ketë parasysh kandidati për prokuror, ***të jetë në gjendje të:***

- Të vlerësojë konkluzionet e ekzaminimeve, kundërshtitë e provave;
- “Rrethanat negative”, që mund të shoqërojnë dosjen, rrethana këto që kanë të bëjnë me pyetjen e dëshmitarëve, të dëmtuarve dhe provave të gjetura në skenën e krimi, aktit të ekspertimit mjekoligjor apo kriminalistik me thëniet e dëshmitarëve etj;
- Të vlerësojë aktet e ekspertimit si “provë” në rrafshin e të gjitha provave që afron

dosja hetimore, dhe vlerësojë probabilitetit, versionet që janë më afër të vërtetës.

- ***Vlerësim/krijim - Aftësimi në shkrim dhe arsyetim ligjor,***

Kandidati për Magjistrat është në gjendje të shprehë opinionin e tij/saj qartë në një vendim ekspertimi për fushat që ai mendon se do të gjejë zgjidhje për provat e administruara. Në përfundim të kursit, ai/ajo është në gjendje të:

- ndërtojë logjikisht një dosje hetimore nga momenti i parë i fillimit të çështjes me të gjithë elementët procedural, duke përfshirë dhe vendimet e ekspertimit, për provat që janë fiksuar në vendin e ngjarjes dhe jo vetëm, por dhe për prova të cilat janë gjetur, më vonë pas pyetjes së dëshmitarëve, të dëmtuarve apo të dyshuarve si autorë të mundshëm të ngjarjes kriminale.
- të arsyetojë deduktojë mbi konkluzionet e ardhura me akt ekspertimi;
- të hartojë planifikimin e hetimit me të gjithë elementët e tij, duke ngritur versionet për zbulimin e ngjarjes;
- do ti nënshtrohen studimeve individuale për ngjarjet më sensitive duke nxjerë në pah shkaqet, rrethanat, vlerat që mund të kenë pasur provat materiale në zbulimin e të vërtetës dhe dhënien e një vendimi përfundimtar.

Kompetencat që përforcohen përmes objektivave mësimore të mësipërm për kursin e Kriminalistikës janë:

Kompetencat/afhtësitë

Kompetenca 1: Njohuri të thelluara kriminalistike nga praktika vendase dhe ajo botërore ;

- Të zotërojë njohuri të qarta dhe të thelluara teorike procedurale dhe kriminalistike, të ndërthurura me aspektin praktik, duke identifikuar bashkëpunimin ndërmjet institucioneve ligjzbatuese.
- Të njohë dhe të vlerësojë në mënyrë të thelluar qëndrimet e sistemit të prokurorisë dhe atij gjyqësor për çështje të caktuara praktike.
- Të identifikojë problematikat kriminalistike në çështjet ligjore që ngrihen në një situatë faktike, të përcaktojë mënyrën dhe metodikat e zgjidhjes së kësaj situatë si dhe të japë vlerësimet e tij/saj për zgjidhjet e dhëna.

Kompetenca 2: Aftësim në veprimet/hetimet paraprake dhe përgatitjen e materialeve vlerësuese kriminalistike për seancës gjyqësore ;

- Të studiojë dosjen/materialin për të përcaktuar vendimet e ekspertimit, hartojë një metodikë dhe plan pyetjesh që do të shtojë dhe të ndërthurë konkluzionet e ekzaminimit me provat e tjera,
- Si dhe bazën ligjore përkatëse për mbështetjen e kërkesës për ekzaminim të këtyre provave.

Kompetenca 3: Aftësim në debatin hetimor dhe atë gjyqësor,

- Të përmbledhë në mënyrë të saktë dhe të bëjë pyetje për të kontrolluar kufijtë e metodikës së zbatuar mbi bazën e të cilës u arrit një konkluzion i caktuar për një provë materiale të fiksuar në një vend ngjarjeje.
- Të orientohet në krijimin e një vizioni të plotë shkencor për të marrë informacionin që i mungon ose është i paqartë në aktet e ekspertimit apo përshkrimin e provave në vendin e ngjarjes.

Ndërton strategji për pyetjen dhe ballafaqimet që mund të bëjë gjatë një procesi për të sqaruar mospërputhjet ndërmjet konkluzioneve të dala në akt ekspertimet dhe pyetjet e dëshmitarëve, të pandehurve apo të dëmtuarve.

Kompetenca 4: Aftësim në përgatitjen e pyetjeve dhe marrjen e vendimeve

- Të vlerësojë kompetencën dhe pranueshmërinë në fushën e kriminalistikës;
- Të përcaktojë dhe të vlerësojë faktet provat thelbësore të çështjes, me ndikim në përgatitjen e vendimeve të ekspertimit si dhe përcaktimin e institucioneve që do të drejtohet;
- Të shprehet qartë dhe saktë, me një gjuhë të përshtatshme të kuptueshme profesionale kriminalistike për institucionet apo ekspertëve në fusha të caktuara që ju drejtohet;
- Të dëgjojë, reagojë dhe komentojë profesionalisht në mënyrë efektive e konstruktive idetë e shprehura nga ekspertët, brenda kohës procedurale të caktuar, duke reflektuar në kërkesat që do të parashtror në ekzaminimin e provave.
- Të përcaktojë, fushat e ekzaminimeve daktiloskopike, balistike, kimike, traseologjike kompjuterike, mjekoligjore, audio/video, grafike etj., në çështjen konkrete;
- Të analizojë provat, të arsyetojë drejtë lidhur me faktet që ato provojnë dhe të dallojë qartë pretendimet/pikëpamjet e paraqitura nga palët nga faktet si dhe konkluzionet e dala në akt ekspertimet, mbi të cilat bazon vendimin;
- Të aftësohet për përgatitjen e një vendimi të strukturuar dhe të argumentuar qartë duke u mbështetur në përfundimet e arritura, lidhur me çështjet e faktit dhe të ligjit;
- Të tregojë qëndrim të paanshëm, me integritet dhe të ketë qëndrim profesional të pavarur për të përballuar “presionet” e çdo lloji;
- Të njohë dhe vlerësojë metodikat përkatëse kriminalistike në një çështje konkrete.

Kompetenca 5: Forcimi i vetëdijes shoqërore të Magjistratit, integritetit dhe etikës profesionale

- Të ketë sjellje etike profesionale dhe t'i shmangët konfliktit të interesit;
- Të aftësohet në marrjen e vendimit në çështjen konkrete duke pasur në vëmendje taktikat dhe metodikat kriminalistike si dhe pyetjet çelës që bëhen në rastet konkrete për të marrë informacione të vlefshme në zbulimin e çështjes.

Kompetenca 6: Bashkëpunimi, transparenca dhe komunikimi

- Të jetë transparent duke respektuar konfidencialitetin dhe parimet e mbrojtjes së të dhënave personale;
- Të komunikojë me një gjuhë të qartë të përshtatshme dhe të hapur me kolegët, të dëgjojë opinionet e kundërta, të jetë mendjehapur dhe të reflektojë mbi kritikën që i bëhet.
- Të bashkëpunojë në mënyrë institucionale dhe profesionale me strukturat e tjera ligjzbatuese.
- Të ketë një komunikim profesional, korrekt dhe të hapur me mediat, por pa nxjerrë sekretet e dala gjatë procesit të hetimit.

5.Përmbajtja e Kursit

Në vijim të këtij programi, në këtë seksion paraqiten në mënyrë të përmbledhur temat që do të trajtohen në kursin përkatës dhe modalitete që lidhen me ngarkesën, metodologjinë, etj. Shkolla e Magjistraturës është një institucion që ka për mision formimin profesional të Magjistratëve, kursi i “Kriminalistikës” do të jetë i fokusuar më tepër në aspektin e aftësimit praktik të Magjistratit.

Objektivave mësimore të përpiluar më sipër, fokusin kryesor e kanë në aftësimin praktik në nivelet, zbatim, analizë, vlerësim/krijim sipas “Taksionomisë së Bloom-it”. Temat e përzgjedhura do të duhet t'i shërbejnë trajtimit në këto nivele. Modalitete për përmbajtjen e kursit dhe strukturën e tij janë, si më poshtë:

Temat që do të trajtohen në kursin “Kriminalistikë” janë si vijojnë:

- Objektet e identifikimit kriminalistik, bazat shkencore të identifikimit, problemet që zgjidhen në procesin penal e civil nëpërmjet teknikave, taktikave dhe metodikave kriminalistike. Pyetja në procesin hetimor apo gjyqësor. (4 orë)
- Problemet që zgjidhen nga ekzaminimet traseologjike, në vjedhje, grabitje, aksidente automobilistike. (4 orë)
- Problemet që zgjidhen në ngjarjet “vrasje/vetëvrasje”. Ekzaminimet balistike. Përcaktimi i mekanizmit të ngjarjes. Profili i Autorëve. Eksperimenti hetimor (4 orë)
- Disa probleme të veçanta që duhet përqendruar në këqyrjen e vendeve të ngjarjeve. Gjurmët dhe mikrogjurmët, provat biologjike në vendin e ngjarjes. (4 orë)
- Problemet që zgjidhen në ngjarjet ku kemi katastrofa ajrore, aksidentale këto apo veprime terroriste. (4 orë)
- Falsifikimet e kartëmonedhave, dokumenteve noteriale, bankare dhe kartkrediteve. (4 ore).
- Aplikimi i metodave shkencore kriminalistike në Institutin e Policisë Shkencore. (6 orë)

Struktura dhe Metodologjia

Tema 1:

Objektet e identifikimit kriminalistik, bazat shkencore të identifikimit, problemet që zgjidhen në procesin penal e civil nëpërmjet teknikave, taktikave dhe metodikave kriminalistike. Pyetja në procesin hetimor apo gjyqësor. (4 orë)

Java e parë dhe e dytë

- ***Pyetjet vetëstudimore:***
 - a. Cilat janë bazat shkencore të identifikimit kriminalistik.
 - b. Cilat janë objektet e identifikimit kriminalistik.
 - c. Çfarë kuptimi kanë për ju bazat e metodikës së identifikimit kriminalistik.
 - d. Çfarë përfshin teknika kriminalistike dhe sa njihet prej jush zbatimi i saj nga organi i procedurës.
 - e. Çfarë përfshin taktika dhe metodika kriminalistike dhe sa njihet prej jush zbatimi i saj nga organi i procedurës.
 - f. A keni hasur probleme që zgjidhen me ndihmën e mjeteve tekniko-shkencore kriminalistike.
 - g. Çfarë kuptoni me dokumentim të provave materiale, si gjurmë daktiloskopike, traseologjike, balistike, kompjuterike, mikrogjurmë etj., pyetjet që shtrohen për to.
 - h. Ku konsistojnë pyetjet në procesin penal.

- **Abstrakt/përshkrim i temës**

- a. Gjatë zhvillimi të kësaj teme kandidatët për Magjistratë, në fillim të procesit mësimor do të marrin informacion lidhur me Programin Mësimor të lëndës “Kriminalistikë” për vitin akademik 2026-2027;
- b. Planin konkret të detyrimeve me afatet përkatëse dhe mënyrave të vlerësimit si dhe informacione të tjera lidhur me veprimtarinë kërkimore shkencore dhe hulumtimin në fushën e kriminalistikës e cila do të zhvillohet në mjediset dhe arkivat e organeve të prokurorisë dhe gjykatave.
- c. Mësimdhënia dhe interaktiviteti në lëndën e “Kriminalistikës” do të fokusohet në rëndësinë procedurale dhe kriminalistike. Informacionet e marra në Fakultetin e Drejtësisë do të jenë si bazë për marrjen e informacioneve të avancuara në fushën e identifikimit, metodave taktike dhe metodikave kriminalistike për zbulimin e autorëve të veprave penale.
- d. Vëmendje e posaçme do ti kushtohet anës procedurale të kërkimit, gjetjes, fiksimit, administrimit, ekzaminimit të provave materiale të evidentuara në vendin e ngjarjes.

- **Temat kryesore që do të shqyrtohen:**

- a. Bazat shkencore të identifikimit kriminalistik.
- b. Objektet e identifikimit kriminalistik.
- c. Bazat e metodikës së identifikimit kriminalistik.
- d. Teknika kriminalistike.
- e. Zbatimi i saj nga organi i procedurës dhe ekspertët kriminalistë.
- f. Problemet që zgjidhen me ndihmën e mjeteve tekniko-shkencore kriminalistike.
- g. Dokumentimi i provave materiale, si gjurmë daktiloskopike, këmbësh, veglave të thyerjes, mikrogjurmë audiovideo dhe pyetjet që shtrohen mbi to.

Metodologjia: Ndërveprim dhe shkëmbim mendimesh, pyetje/përgjigje, diskutim.

Literatura:

- Prof. Dr. Begeja. S. “Mikrogjurmët, roli i tyre në procesin e të provuarit”.
- Prof. Dr. Mandro. I “Njohuri për kriminalistikën” Pjesa e Parë; Shtëpia Botuese “Emal” Tiranë 2011; ISBN 978-9928-04-070-1
- Prof. Dr. Mandro. I “Njohuri për kriminalistikën” Pjesa e Dytë; Shtëpia Botuese “Emal” Tiranë 2016; ISBN 978-9928-04-287-3
- Prof. Dr. Mandro. I; Dr. Belishta A. “Pyetja në procesin penal” Shtëpia Botuese “Emal” Tiranë 2017 ISBN 978-9928-04-367-2.

Tema II:

Problemet që zgjidhen nga ekzaminimet traseologjike, në vjedhje, grabitje, aksidente automobilistike. (4 orë)

Java e tretë dhe e katërt

1. Pyetjet vetëstudimore:

- a. Daktiloskopia, rëndësia e gjurmëve të duarve për identifikimin e personave.

- b. Pyetjet që shtrohen për ekzaminimet daktiloskopike.
- c. Kriminalistika mbi identifikimin e automjeteve që kanë kryer një aksident apo janë përdorur në një vepër kriminale, në bazë të gjurmëve që lëna në këtë mjet të gjetur në vendin e ngjarjes.
- d. Gjurmët e veglave të thyerjes , rëndësia kriminalistike për identifikimin e autorit.

2. Abstrakt/përshkrim i temës

Trajtimi i kësaj teme është sa teorik por dhe praktik. Kandidatët për Magjistrat duhet të

kuptojnë se çdo ngjarje ka gjurmë, çdo objekt i përdorur apo lëvizur në vendin e ngjarjes mbart mbi vete gjurmë, por është aftësia e ekspertit që i kërkon, mjetet që ai përdor, si dhe aftësia për ti përdorur këto mjete, ajo që ndikon në zbulimin e këtyre gjurmëve dhe identifikimin e autorit.

3. Temat kryesore që do të shqyrtohen:

- a. Daktiloskopia, rëndësia e gjurmëve daktiloskopike për identifikimin e personave.
- b. Pyetjet që shtrohen për ekzaminimet daktiloskopike.
- c. Kriminalistika mbi identifikimin e automjeteve me të cilat është bërë aksident dhe drejtuesi i saj është larguar, zbulimi i tij në bazë të gjurmëve të lëna në vendin e ngjarjes. Evidentimi i rrethanave “negative” në këto ngjarje.
- d. Gjurmët e veglave të thyerjes, mjeteve të transportit, rëndësia kriminalistike për
- e. identifikimin e tyre të përdorura nga autori.

Metodologjia:

- a. Analizë e mjeteve që përdoren në zbulimin e këtyre provave materiale;
- b. “Rrethanat negative”, krijimi i tyre nga autorët e veprës penale;
- c. Bashkëbisedimi me studentet Magjistrat, puna në grupe dhe puna e tyre e pavarur do të përdoren me qëllim që të bashkërendohet mendimi i lektorit mësimdhënës me atë të studenteve. Do të ndërthuret metoda interaktive e diskutim/debatit me prezantimet e rasteve nga praktika shqiptare dhe ajo botërore.
- d. Roli i ekspertit në ekzaminimet traseologjike. Vlerësimi i ekspertizës në proceset hetimore dhe ato gjyqësore.

Punë në grup:

Kazusi i dhënë gjatë procesit mësimor, përzgjidhni versionet hetimore dhe merrni vendim për ekzaminimin e provave të evidentuara.

Literatura:

- Afezolli. O. : “Daktiloskopia” (Metodike)
- Prof.Dr.Mandro.I ; Begeja. S., Afezolli. O.: “ Policia Shkencore” Tiranë 2003.
- Prof.Dr.Mandro.I: “Këqyrja e vendit të ngjarjes në rastet e aksidenteve automobilistike”, Shtëpia Botuese “Pegi” Tiranë 2004 ISBN 99927-941-6-X
- Prof.Dr.Mandro I; Tola Mithat; “Hetim I aksidenteve Rrugore” Shtëpia Botuese “Emal” Tiranë 2025; ISBN 9789928901866.
- Prof. Dr.Mandro.I : “Njohuri për kriminalistikën” Pjesa e Parë; Shtëpia Botuese “Emal” Tiranë 2011; ISBN 978-9928-04-070-1.
- Prof. Dr. Mandro. I “Njohuri për kriminalistikën” Pjesa e Dytë; Shtëpia Botuese “Emal”

Tiranë 2016; ISBN 978-9928-04-287-3.

-Prof.Dr.Çipi S; Prof.Dr.Çipi B; Prof.Dr.Mandro I; Prof.Dr.Meksi S: “Mjekësia Ligjore kriminalistike”. Shtëpia Botuese “Flamuri” Tiranë 2020 ISBN:978-9928-4581-3-1.

-Prof.Dr.Mandro I: “Kriminalistika”, Shtëpia Botuese BK Tiranë 2022; ISBN 992821026-8.

Tema III:

Problemet që zgjidhen në ngjarjet “vrasje/vetëvrasje”. Ekzaminimet balistike. Përcaktimi i mekanizmit të ngjarjes. Profili i autorëve të ngjarjes. Eksperimenti hetimor (4 orë)

Java e pestë dhe e gjashtë

- Pyetjet vetëstudimore:

- a. Karakteristikat e këqyrjes së vendit të ngjarjes;
- b. Zbulimi, këqyrja dhe fiksimi i kufomës, përcaktimi i dëmtimeve, mekanizmi i shkaktimit të tyre, rrethanat “negative” gjatë këqyrjes;
- c. Kërkimi, fiksimi administrimi i provave balistike.
- d. Përcaktimi i distancave të qitjes, mbi bazën e mbetjeve dhe faktorëve plotësues të qitjes;
- e. Rikoshetimi, fenomen vendimtar në procesin e aktakuzës;
- f. Përcaktimi i vendndodhjes së qitësit, domosdoshmëri për vlerësimin e mekanizmit të ngjarjes;
- g. Pyetjet që shtrohen në ekzaminimet balistike kriminalistike;
- h. Vrasje apo vetëvrasje dilemë në çdo vendngjarje me “kufomë”

- Abstrakt/përshkrim i temës

- a. Gjatë zhvillimi të kësaj teme kandidatët për Magjistratë në fillim të procesit mësimor do t’ju bëhet një rikujtesë e informacioneve bazike të mara në Fakultetin e Drejtësisë;
- b. Planin konkret lidhur me veprimtarinë kërkimore shkencore dhe hulumtimin në fushën e kriminalistikës në praktika shqiptare dhe ato botërore të rasteve të vrasjeve dhe ato vetëvrasjes;
- c. Mësimdhënia dhe interaktiviteti në këtë temë do të fokusohet në rëndësinë procedurale dhe kriminalistike.
- d. Vëmendje e posaçme do ti kushtohet anës procedurale të kërkimit, gjetjes, fiksimit, marrjes dhe ekzaminimit të provave materiale në vendin e ngjarjes.
- e. Kazuset e afuara studentëve do të nxisin te ata dhënien e versioneve dhe zgjidhjes së problematikave;
- f. Studentëve do t’ju demonstrohen raste praktike si dhe eksperimente hetimore mbi konkluzionet e të cilave janë dhënë vendimet përfundimtare të gjyqësorit.

- Temat kryesore që do të shqyrtohen:

- Balistika kriminalistike dhe problemet që zgjidhen nga ekzaminimet kriminalistike.

- a. Përcaktimi i rrethanave të qitjes.
- b. Metodot e identifikimit të armës së zjarrit, predhave apo gëzhgojave.
- c. Eksperimentet hetimore për proceset e vrasjeve me armë zjarri.
- d. Pyetjet që shtrohen për ekzaminimet balistike.

- Metodologjia:

- a. Analizë e rasteve konkrete ku janë gjetur dhe fiksuar prova balistike;
- b. “Rrethanat negative”, kryesisht me pozicionin apo vendndodhjen e kufomave, a janë këto inskenime të autorëve të ngjarjes ? (Shfaqje të rasteve konkrete)
- c. Bashkëbisedimi me studentet, puna në grupe dhe puna e tyre e pavarur do të përdoren me qëllim që të bashkërendohet mendimi i lektorit me atë të studenteve. Do të jepet kazus rast vetëvrasjeje apo vrasjeje, studentët do të ngrenë versionet e tyre mbi bazën e provave materiale të evidentuara në vendin e ngjarjes.
- d. Evidentoni rolin procedural të ekspertit kriminalist dhe atij mjekoligjor në këto raste.

- Punë në grup:

Kazusi i dhënë rasi i vrasjes së shtetasit A.B, përzgjidhni versionet hetimore dhe merrni vendim për ekzaminimin e provave të evidentuara.

Literatura:

- Prof. Dr. Mandro. I. “Në labirinhet e balistikës kriminalistike “ Tirane 1997.
- Prof. Dr. Mandro. I. “ Kriminalistika mbi identifikimin e armëve të zjarrit” Shtëpia Botuese “Aferdita” Tiranë 2000
- Prof. Dr. Mandro.I. “ Këqyrja e vendit të ngjarjes në vrasjet me armë zjarri” Shtëpia Botuese “Ilar” Tiranë 2002 ISBN 99927-744-9-5;
- Prof. Dr. Mandro.I “Njohuri për kriminalistikën” Pjesa e Parë; Shtëpia Botuese “Emal” Tiranë 2011; ISBN 978-9928-04-070-1
- Prof. Dr. Mandro.I “Njohuri për kriminalistikën” Pjesa e Dytë; Shtëpia Botuese “Emal” Tiranë 2016; ISBN 978-9928-04-287-3
- Prof.Dr.Çipi S; Prof.Dr.Çipi B; Prof.Dr.Mandro I; Prof.Dr.Meksi S: “Mjekësia Ligjore kriminalistike”. Shtëpia Botuese “Flamuri” Tiranë 2020 ISBN:978-9928-4581-3-1.
- Prof.Dr.Mandro I: “Kriminalistika”, Shtëpia Botuese BK Tiranë 2022; ISBN 992821026-8.

Tema IV

- Disa probleme të veçanta që duhet përqendruar në këqyrjen e vendeve të ngjarjeve. Gjurmët dhe mikrogjurmët, provat biologjike në vendin e ngjarjes. (4 orë)

Java e shtatë dhe tetë,

- Pyetjet vetëstudimore:

- a. Veprimet që duhet të kryhen në momentet para se të shkohet në vendin e ngjarjes;
- b. Çfarë mendoni se duhet të bëni në momentet kur mbërrini në vendin e ngjarjes;
- c. Me përfundimin e procesit procedural të këqyrjes, cilat do të jenë vendimet tuaja.
- d. Mbyllja e procesit të këqyrjes, çfarë detyrimesh procedurale ju ngarkon për vazhdimësinë e hetimit.

- Abstrakt/përshkrim i temës

- a. Marrja e informacionit fillestar për ngjarjen është decisiv, për të përcaktuar ngritjen e grupit të hetimit që do të marrë pjesë në këqyrjen e vendit të ngjarjes;
- b. Këqyrja e vendit të ngjarjes, përcaktimi i metodologjisë së këqyrjes, mjetet dhe teknikat

- që duhet të përdoren në vendin e ngjarjes;
- c. Përfundimi i këqyrjes, veprimet procedurale që do të kryen nga ana e prokurorit;
 - d. Konkluzionet dhe hartimi i “Planifikimit të hetimit”, mbi bazën e provave dhe informacioneve procedurale të marra nga të pranishmit, dëshmitarët, të dëmtuarit etj.

- Temat kryesore që do të shqyrtohen:

- a. Metodikat e këqyrjes së vendit të ngjarjes në vrasjet, vjedhjet me thyerje, shkatërtime të pasurisë shtetërore dhe private me anë të eksplozionit.
- b. Mikrogjurmët, provat biologjike, kërkimi, administrimi i provave në vendngjarje.
- c. Problemet që zgjidhen në këto raste në vendin e ngjarjes.
- d. Versionet hetimore.
- e. Eksperimenti hetimor.

Metodologjia:

- a. Analizë e rasteve konkrete veprimet e para, gjatë dhe në përfundim të këqyrjes së vendit të ngjarjes;
- b. Bashkëbisedim me studentët, puna në grupe dhe puna e tyre e pavarur do të përdoren me qëllim që të bashkërendohet mendimi i lektorit me atë të studentëve.
- c. Do të jepet kazu rast konkret nga praktika shqiptare dhe mbi analizën e veprimeve të kryera në praktikë, studentët do të vlerësojnë pozitivisht apo negativisht veprimet e kryera;

- Punë në grup:

Kazusi i dhënë raste të vjedhjes së banesë së shtetasit B.M, dhe grabitjes me armë të shtetasit Y.K. Ngrini versionet hetimore dhe merrni vendim ekzaminimi mbi provat e evidentuara. Plotësoni dosjen hetimore.

Literatura:

- Prof. Dr. Mandro I. “ Këqyrja e vendit të ngjarjes “ Tiranë 1984.
- Prof. Dr. Mandro I. “ Në labirintet e balistikës kriminalistike” Tirane 1997. Faqe 26-92.
- Prof. Dr. Mandro. I “Njohuri për kriminalistikën” Pjesa e Parë; Shtëpia Botuese “Emal” Tiranë 2011; ISBN 978-9928-04-070-1
- Prof. Dr. Mandro. I “Njohuri për kriminalistikën” Pjesa e Dytë; Shtëpia Botuese “Emal” Tiranë 2016; ISBN 978-9928-04-287-3
- Prof. Dr. Mandro I. “ Këqyrja e vendit të ngjarjes në vrasjet” Shtëpia Botuese “ILAR” Tiranë 2002; ISBN 99927-744-9-5;
- Prof. Dr. Mandro I. ;Çiraku A. “Këqyrja e vendit të ngjarjes në aksidentet automobilistike” Tiranë 2004;
- Prof.Dr.Mandro I: “Kriminalistika”, Shtëpia Botuese BK Tiranë 2022; ISBN 992821026-8.
- Prof.Dr.Çipi S; Prof.Dr.Çipi B; Prof.Dr.Mandro I; Prof.Dr.Meksi S: “Mjekësia Ligjore kriminalistike”, Shtëpia Botuese “Flamuri” Tiranë 2020; ISBN:9789928-4581-3-1
- Prof.Dr.Mandro I: “Kriminalistika”, Shtëpia Botuese BK Tiranë 2022; ISBN 992821026-8.
- Prof.Dr.Mandro I; Tola Mithat; “Hetim I aksidenteve Rrugore” Shtëpia Botuese “Emal” Tiranë 2025; ISBN 9789928901866.

Tema V

Problemet që zgjidhen në ngjarjet ku kemi katastrofa ajrore, aksidentale këto apo veprime terroriste. (4 orë)

Java e nëntë dhe e dhjetë,

- Pyetjet vetëstudimore:

- a. Kuptimi i përgjithshëm mbi vendin e ngjarjes;
- b. Faktorët që shkaktojnë katastrofat ajrore;
- c. Masat paraprake që merren në vendin e ngjarjes dhe veprimet që kryhen nga drejtuesi i grupit të këqyrjes;
- d. Rradha e veprimeve në këqyrjen e vendit të ngjarjes, këqyrja e avionit, kufomave dhe bagazheve;
- e. Veprimet e grupit të hetimit pas këqyrjes së vendit të ngjarjes;
- f. Proçedurat e komunikimit me publikun.

- Abstrakt/përshkrim i temës

- a. Marrja e informacionit fillestar për ngjarjen, për të përcaktuar grupin e hetimit që do të marrë pjesë në këqyrjen e vendit të ngjarjes;
- b. Ngritja e grupeve në vende të tjera, vende ku është shfaqur flaka apo shpërthimi i avionit, deri në momentin e rënies së tij në tokë;
- c. Ngritja e grupeve të këqyrjes, grupit të drejtimit. Këqyrja e vendit të ngjarjes, përcaktimi i metodologjisë së këqyrjes;
- d. -Versionet hetimore, ngritur mbi bazën e provave të mbledhura në vendin e ngjarjes.

Temat kryesore që do të shqyrtohen:

- a. Katastrofat ajrore, shkaqet e tyre.
- b. Menaxhimi i vendit të ngjarjes në raste të tilla.
- c. Versionet hetimore
- d. Identifikimi i kufomave.
- e. Planifikimi i hetimit.

Metodologjia:

- a. Analizë e rasteve konkrete, veprimet e para, gjatë dhe në përfundim të këqyrjes së vendit të ngjarjes;
- b. Bashkëbisedimi me studentët, puna në grupe dhe puna e tyre e pavarur do të përdoren me qëllim që të bashkërendohet mendimi i lektorit me atë të studentëve.
- c. Do të jepet kasus rast konkret nga praktika botërore dhe shqiptare mbi analizën e veprimeve të kryera në praktikë, studentët do të vlerësojnë pozitivisht apo negativisht veprimet e kryera;

Literatura:

- Prof. Dr. Mandro. I “Njohuri për kriminalistikën” Pjesa e Parë; Shtëpia Botuese “Emal” Tiranë 2011; ISBN 978-9928-04-070-1

- Prof. Dr. Mandro. I “Njohuri për kriminalistikën” Pjesa e Dytë; Shtëpia Botuese “Emal” Tiranë 2016; ISBN 978-9928-04-287-3
- Prof.Dr.Çipi S; Prof.Dr.Çipi B; Prof.Dr.Mandro I; Prof.Dr.Meksi S: “Mjekësia Ligjore kriminalistike”, Shtëpia Botuese “Flamuri” Tiranë 2020; ISBN:9789928-4581-3-1
- Prof.Dr.Mandro I: “Kriminalistika”, Shtëpia Botuese BK Tiranë 2022; ISBN 992821026-8.
- Prof.Dr.Mandro I; Tola Mithat; “Hetim I aksidenteve Rrugore” Shtëpia Botuese “Emal” Tiranë 2025; ISBN 9789928901866.

Tema VI

Falsifikimet e kartëmonedhave, dokumenteve noteriale dhe bankave. (4 orë)

Java e njëmbëdhjetë&dymbëdhjetë

- Pyetjet vetëstudimore:

- Kartëmonedhat, njohja, ndërtimi, prodhimi i tyre;
- Elementët identifikues të kartmonedhave falco;
- Bankomatet, “klonimi” i kartakrediteve, elementët identifikues;
- Dokumentet noteriale, vulat dhe nënshkrimet;

Abstrakt/përshkrim i temës

- Marrja e informacionit fillestar për dokumentet e falsifikuuar;
- Bllokimi, evidentimi dhe ekzaminimi i kartmonedhave të falsifikuara;
- Bankomatet, klonimi i kartave të kreditit.

Temat kryesore që do të shqyrtohen:

- Falsifikimi i kartëmonedhave, mënyrat e falsifikimit, prodhimit dhe qarkullimit të tyre (lek, \$, dhe Euro)
- Falsifikimi i dokumenteve noteriale apo zyrtare.
- Metodika e falsifikimit të teksteve, vulave, shkrimit dhe nënshkrimit.
- Format dhe metodat e falsifikimit të kartave bankare.

Metodologjia:

- Analizë e rasteve konkrete veprimet e para, gjatë dhe në përfundim të këqyrjes së dokumenteve bankare apo kartëmonedhave të falsifikuara;
- Bashkëbisedimi me studentët, puna në grupe dhe puna e tyre e pavarur do të përdoren me qëllim që të bashkërendohet mendimi i lektorit me atë të studentëve.
- Do të jepet kazus rast konkret nga praktika shqiptare dhe botërore mbi analizën e veprimeve të kryera në praktikë, studentët do të vlerësojnë pozitivisht apo negativisht veprimet e kryera nga prokuroria apo oficerët e policisë gjyqësore;

Literaturë:

- Falsifikimi i Dollarit dhe Euros (material për specialistet e instituteve shkencore te BE-së).
- Ahmeti. N.“ Identifikimi kriminalistik i personave sipas dorëshkrimeve te tyre” – Tiranë 1983
- Myftari. E. “ Zbulimi i falsifikimeve në dokumentet” – Tiranë 1983.

- Myftari. E. “ Ekzaminimi shkencor i dokumenteve” – Shtëpia botuese “Ger” Tiranë 2005.
ISBN 99943-745-6-7;
-Prof.Dr.Mandro I: “Kriminalistika”, Shtëpia Botuese BK Tiranë 2022; ISBN 992821026-8.

Tema VII

Aplikimi i metodave shkencore kriminalistike në Institutin e Policisë Shkencore.(6 orë)
Java e trembëdhjetë, katërmëdhjetë, pesëmbëdhjetë gjashtëmbëdhjetë:

- Pyetjet vetëstudimore:

- Pajisjet teknike të përdorura për ekzaminimet kriminalistike;
- Pajisjet kriminalistike në Departamentin e kimisë, balistikës, krimeve kompjuterike, biologjike, vendit të ngjarjes të cilat ndihmojnë në kërkimin, gjetjen fiksimit e provave materiale.

Abstrakt/përshkrim i temës

- Krijimi i një vizioni për mjetet teknike që përdoren në Institutin e Policisë Shkencore për kërkimin, zbulimin, administrimin dhe ekzaminimin e provave materiale të fiksuara në vendet e ngjarjes. Veprime praktike në “Shtëpinë Taktike të këqyrjes së vendit të ngjarjes” në Akademinë e Sigurisë.

Temat kryesore që do të vlerësohen në mjediset e Institutit të Policisë Shkencore:

- Balistika kriminalistike dhe problemet që zgjidhen nga ekzaminimet kriminalistike.
- Ekzaminimet e dokumenteve me aparatit “ cvs – 5000”.
- Ekzaminimet e gjurmëve daktiloskopike me anë të metodave kimike dhe fizike.
- Ekzaminimet gazkromatografike të substancave narkotike.
- Ekzaminimet me mjete optike krahasuese.
- Mikroskopi elektronik.

- Metodologjia:

- Vizitë në Institutin e Policisë Shkencore;
- Asistojnë Magjistratët në ekzaminime konkrete të provave materiale.

• Vlerësimi

Vlerësimi i kursit të “Kriminalistikës” :

- Vlerësimi i vazhdueshëm vjetor. Aktivizimi në diskutime;
- Pjesëmarrja në mësim;
- Detyra kursi;
- Provim përfundimtar.

1. Vlerësimi vjetor i kursit, i cili bëhet me :

- Detyrë e orientuar***, për vendin e ngjarjes me të gjithë elementët procedurale për një vrasje apo grabitje me pasojë vdekje, aksident automobilistik apo ngjarje terroriste dhe realizohet, gjatë semestrit të vitit akademik. (Praktika të zhvilluara gjatë procesit mësimor në “shtëpinë taktike” ku improvizohen ngjarje reale)

2. Detyra do të zhvillohen individualisht nga magjistrati, dhe plotësuar 100% me shkrim dore, pastër, qartë dhe nivel gjuhësor.

Totali i pikëve të vlefshme për vlerësimin e kandidatëve për lëndën në fund të procesit mësimor do të jetë gjithsej 100 pikë:

1. ***Vlerësimi i vazhdueshëm 50 pikë.*** Gjatë këtij procesi do të analizohen me vlerësim:

- a. pjesëmarrja në mësim - 10 pikë;
- b. aktivizimi në procesin mësimor -10 pikë;
- c. detyrat e kursit të dhëna gjatë procesit mësimor (individuale me shkrim dore) - 30 pikë;

2. ***Provimi përfundimtar 50 pikë.***

Gjatë zhvillimit të kursit, në hapësirat mësimore, Magjistrati, do të angazhohet në përvetësimin e materialit teorik dhe atij praktik, si dhe do të marrë pjesë aktive në diskutimet që do zhvillohen në orët e seminareve.

Kandidatët do të duhet të përgatisin individualisht detyrat e kursit sipas një formati të mirë përcaktuar dhe duke respektuar të gjithë elementët që kërkon një dosje hetimore me kërkesat e saj procedurale, të kenë zhvillim logjik në trajtimin e çështjeve në koherencë me kazusin e dhënë apo të përzgjedhur nga magjistrati.

Praktikat do të zhvillohen në mjedise të parapërgatitura në “Shtëpinë taktike”, kabinete, laboratorë dhe poligone të qitjes që ndodhen pranë Akademisë së Sigurisë.

Vlerësimi Përfundimtar është maksimalisht 50 pikë;

Vlerësimi përfundimtar i lëndës përkon me përfundimin e procesit mësimor me një provim i cili do të ketë një vlerësim prej 50 pikësh.

Vlerësimi i detyrave të dhëna gjatë procesit mësimor do të konsistoi:

- Terminologjia Juridike profesionale kriminalistike - 4 pikë;
- Cilësia, qartësia, drejtshkrimi e procesverbalit të mbajtur në dosjen hetimore dhe elementët e tjerë të saj - 8 pikë;
- Paraqitja estetike e dosjes dhe punimit - 3 pikë.

Ngarkesa Studimore dhe Mësimore

Në këtë seksion jepet totali i ngarkesës studimore. Avantazhi i paraqitjes së ngarkesës në një seksion më vete është mundësia e koordinimit të të gjithë kurseve, për të parë ngarkesën totale studimore të kandidatëve.

Normalisht, ngarkesa mësimore (pra ngarkesa e pedagogut) nuk pasqyrohet në programet mësimore. Kjo për faktin e thjeshtë se programi mësimor hartohet kryesisht për kandidatin. Ngarkesa mësimore e pedagogut është çështje administrative e institucionit.

Ngarkesa mësimore vjetore: 30 orë mësimore nga të cilat, ka një raport të ekuilibruar midis dhënies së dijeve teorike dhe aftësimin praktik për zbatimin e tyre.

Ngarkesa mësimore javore për prezantime: (sipas orarit të përcaktuar)

Ora mësimore: 50 minuta.

Ngarkesa javore e kandidatit:

Kursi i “Kriminalistikës” do të zhvillohet sipas planifikimit të bërë nga strukturat mësimore të shkollës së Magjistraturës.

4. Programi mësimor KLINIKA LIGJORE DHE SHKENCORE 2026 – 2027

(Për Shkollën e Magjistraturës)

(Viti Akademik 2026 - 2027)

**(Për vitin e dytë të Formimit Fillestar
për kandidatët për magjistratë dhe avokat shteti)**

Grupi i pedagogëve

Klinika ligjore dhe shkencore

Sokol BERBERI
Aida BUSHATI
Nurjeta POGAÇE
Mariana SEMINI
Arta MANDRO
Idlir PEÇI
Mirela BOGDANI
Albana BOKSI
Ilir PANDA
Fjona PAPAJORGJI
Ina Rama
Arbena AHMETI
Marsida XHA FERLLARI

Pedagog i brendshëm
Pedagog i brendshëm
Pedagog i brendshëm
Pedagog i jashtëm
Pedagog i jashtëm
Pedagog i jashtëm
Pedagog i jashtëm
Pedagog i jashtëm
Pedagog i jashtëm
Pedagoge e jashtme
Pedagoge e jashtme
Pedagog i jashtëm
Pedagog i jashtëm

Kuadri i përgjithshëm

- Përshkrimi i Kursit

Klinika Ligjore dhe shkencore është një nga disiplinat kryesore të programit mësimor praktik të Shkollës së Magjistraturës. Kursi ofron konsulencë të thelluar juridike në formën e një pune kërkimore e shkencore për institucionet kryesore të sistemit të drejtësisë në Shqipëri si Gjykata Kushtetuese, Gjykata e Lartë, Prokuroria e Përgjithshme, gjykatat e tjera të posaçme apo të specializuara, etj., në lidhje me çështje konkrete të komplikuar, të cilat kërkojnë përgjigje me natyrë krahasuese e juridike, dhe reflektim të jurisprudencës së vendeve të tjera në çështje të njëjta apo të ngjashme – rastet ose çështjet vijnë pikërisht nga këto institucione bazuar në marrëveshje paraprake të Shkollës së Magjistraturës me to. Produkti final i programit të Klinikës Ligjore dhe Shkencore janë Memorandumet Ligjore që ju dërgohen institucioneve të mësipërme pasi janë hartuar nga kandidatët për magjistratë, nën mbikëqyrjen e grupit të pedagogëve specialistë nga Shkolla e Magjistraturës, që kanë përvojë të gjerë në çështjet juridike objekt i punës kërkimore që do të kryhet.

Studentët ndahen në grupe në varësi të pyetjeve që vijnë nga institucionet partnere. Pedagogët e Shkollës do të kenë në tri javët e para dy herë në javë momente kontakti me magjistratët. Çdo seancë zgjat tre orë. Në tri javët e para strukturoret pyetja dhe memoja. Në javët në vijim pedagogët do të kenë kontakt një herë në javë me grupet përkatëse. Seancat do të zgjasin tri orë. Në këto seanca do t'i jepen komente/*feedback* magjistratëve për punën kërkimore që kanë bërë dhe kanë paraqitur në javën e mëparshme.

Objektivi kryesor i kursit

Kursi do të kontribuojë në rritjen e cilësisë së kërkimit ligjor dhe analizës ligjore dhe shkencore të çështjeve që paraqiten nga institucionet partnere të Shkollës së Magjistraturës si dhe në ofrimin e standardeve ndërkombëtare dhe praktikave më të mira që orientojnë zgjidhjen e tyre. Kursi do të kontribuojë gjithashtu edhe në rritjen e cilësisë së shkrimit të opinioneve ligjore nëpërmjet mirë-strukturimit të tyre, gjuhës së përdorur, teknikave të kërkimit ligjor, referencave dhe bibliografisë. Në përfundim, këto opinione do të lehtësojnë në mënyrë të konsiderueshme punën e institucioneve partnere për të pasur një vendimmarrje sa më të drejtë dhe profesionale të problematikave për të cilat kanë kërkuar këshillim, duke rritur besimin e publikut në institucionet e drejtësisë.

2. Kursi

Objektivat Mësimore

- Përmirësimi i aftësive të kandidatëve për magjistratë në drejtim të kërkimit, analizës dhe shkrimit ligjor;
- Përmirësimi i aftësive të kandidatëve për magjistratë në drejtim të hulumtimit të standardeve ndërkombëtare, fushës të së drejtës dhe procedurës së institucionit gjyqësor për të cilin do të punohet;
- Kryerja e kërkimeve ligjore krahasimore për çështje konkrete që janë në gjykatë apo prokurori;
- Hartimi i memove ligjore të qarta dhe të mirë-strukturuara për institucionet (*gjykatat dhe prokuroritë*) partnere

Kursi i 'Klinikës Ligjore dhe Shkencore' synon të arrijë objektivat mësimore konkrete në vijim:

Në mënyrë skematike, objektivat mësimore synojnë të aftësojnë që kandidatët për magjistratë në drejtimet sipas strukturës, si më poshtë:

1. **Kuptimi - Aftësimi në mënyrën e të kuptuarit:** Pjesëmarrësi është në gjendje të kuptojë, shpjegojë, identifikojë, klasifikojë dhe diskutojë konceptet.
2. **Zbatimi - Aftësimi në zbatim.** Pjesëmarrësi është në gjendje të përdorë njohuritë teorike mbi konceptet, Në përfundim të kursit, ai është në gjendje të:
 - interpretojë konceptet, parimet dhe institutet kryesore të të Drejtës në fusha të ndryshme bazuar në faktet e një situatë praktike;
 - organizojë dhe planifikojë hapat që duhen ndërmarrë për zgjidhjen e një konflikti ligjor duke u bazuar në njohuritë teorike dhe faktet e çështjes;

- debatojë dhe respektojë mendimet ndryshe të kolegëve dhe të punojë dhe funksionojë në grup.

3. Analizë - Aftësimi në analizën. Pjesëmarrësi është në gjendje të identifikojë faktet relevante dhe të analizojë kornizat ligjore dhe të formojë një opinion të bazuar në të gjitha të dhënat relevante. Në përfundim të kursit, ai/ajo është në gjendje të:

- identifikojë dhe përzgjedhë detajet përkatëse për pasqyrimin saktë të fakteve të një çështjeje konkrete;
- përcaktojë kuadrin ligjor të nevojshëm për zgjidhjen e një konflikti ligjor;
- Përcaktojë/evidentojë faktet relevante dhe të zbatojë ligjin për këto fakte, duke marrë parasysh rrethanat në rastin konkret;
- analizojë kontekstin social dhe ndikimin e tij në zgjidhjen e konfliktit.

4. Vlerësim/krijim - Aftësimi për shkrim arsyetim ligjor. Pjesëmarrësi është në gjendje të shprehë opinionin e tij qartë në një vendim gjyqësor civil të arsyetuar dhe argumentuar.

Në përfundim të kursit, ai/ajo është në gjendje të:

- ndërtojë logjikisht një vendim gjyqësor në një konflikt civil;
- arsyetojë me shkrim vendimin gjyqësor;
- japë një vendim gjyqësor juridikisht të saktë dhe të arsyeshëm në një konflikt civil;
- formulojë shkurt dhe në mënyrë koncize argumente që çuan në marrjen e vendimit.

Këto objektiva mësimore më sipër aftësojnë magjistratët në kompetencat si vijojnë:

Kompetenca 1: Kandidatët për magjistratë do të përftojnë njohuri të thelluara të standardeve ndërkombëtare për çështje procedurale dhe materiale, si dhe njohuri nga jurisprudenca kombëtare dhe ndërkombëtare/europiane.

Kompetenca 4: Aftësim në përgatitjen e opinioneve ligjore dhe orientim në marrjen e vendimeve bazuar në standardet ndërkombëtare dhe praktikën më të mira legjislative dhe administrativo- gjyqësore të vendeve të tjera.

Kompetenca 5: Forcim i vetëdijes shoqërore të magjistratit, integritetit dhe etikës profesionale

- Sjellje etike profesionale dhe shmangieje e konfliktit të interesit;
- Aftësim në marrjen e vendimeve në çështje konkrete duke pasur në vëmendje edhe efektin shoqëror të tyre.

Kompetenca 6: Bashkëpunimi, transparenca dhe komunikimi

- Të jetë transparent duke respektuar diversitetin, konfidencialitetin dhe parimet e mbrojtjes së të dhënave personale;
- Të komunikojë me një gjuhë të qartë e të përshtatshme dhe të hapur me kolegët, të dëgjojë opinionet e kundërta, të jetë mendjehapur dhe të reflektojë mbi kritikën që i bëhet.

Përmbajtja e Kursit

Në vijim të këtij programi, në këtë seksion paraqiten në mënyrë të përmbledhur temat që do të trajtohen në kursin përkatës dhe modalitete që lidhen me ngarkesën, metodologjinë, pedagogët, etj. Duke qenë se Shkolla e Magjistraturës është një institucion që ka për mision formimin profesional të magjistratëve, kursi i së drejtës administrative do të jetë i fokusuar më tepër në aspektin e aftësimit praktik të magjistratit. Siç shihet edhe nga përpilimi i objektivave mësimore më sipër, fokusi është aftësimi praktik në nivelet, zbatim, analizë, vlerësim/krijim të Taksionomisë së Bloom-it. Ndaj dhe temat e përzgjedhura do të duhet t'i shërbejnë trajnimit në këto nivele. Modalitete për përmbajtjen e kursit dhe strukturën e tij janë, si më poshtë:

Temat që do të trajtohen në kursin e Klinikës Ligjore dhe Shkencore janë në varësi të pyetjeve që do të vijnë nga Institucionet si vijojnë:

1. Gjkata e Lartë
2. Gjkata Kushtetuese
3. Prokuroria e Përgjithshme
4. Gjkata e Apelit për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar
5. Gjkata Administrative e Apelit

Vlerësimi

Çdo pedagog i grupit të Klinikës Ligjore vlerëson deri në 20 pikë çdo kandidat. Titullari i Kursit të Klinikës Ligjore llogarit rezultatin për vlerësimin final për çdo kandidat. Në rast se titullari i kursit vëren ndryshime të mëdha në vlerësim midis pedagogëve për një kandidat konkret, ai mbledh grupin e pedagogëve për të evidentuar arsyet e kësaj mospërputhje dhe për të prodhuar një rezultat final.

2.2 Për përgatitjen e një memoje caktohet një pedagog mentor i grupit. Pas dorëzimit të memos në versionin përfundimtar vlerësimi i memos do të bëhet nga një komision me 3 anëtarë me pedagogët sipas tematikës së memos. Komisioni i vlerësimit të të gjitha memove caktohet me urdhër të Drejtorit të Shkollës. Mentori që ka udhëhequr memon dhe pedagogët e Klinikës nuk mund të jenë anëtar të Komisionit të Vlerësimit.

Mënyra e vlerësimit të kursit Klinika Ligjore dhe Shkencore do të jetë gjithsej

100 pikë me koeficient 1.5:

1. Tabela për vlerësimin e kandidatëve për magjistratë nga mentorët (pedagogët udhëheqës)

Nr.	Emër Mbiemër	MEMO LIGJORE	Dinamika e grupit 3 pikë	Pavarësia në punim 5 pikë	Struktura/Rrjedhshmëria 5 pikë	Përmbajtja/Argumentimi 7 pikë	Pikët 20 pikë

2. Tabela për vlerësimin e kandidatëve për magjistratë nga komisioni i vlerësimit të memove.

Nr.	Emër Mbiemër	MEMO LIGJORE	Struktura 15 pikë	Shkrimi ligjor/ 20 pikë	Rrjedhshmëria 15 pikë	Arsyetimi dhe Argumentimi ligjor 30 pikë	Pikët 80 pikë

3. Tabela përfundimtare e vlerësimit për Klinikën Ligjore

Nr.	Emër Mbiemër	MEMO LIGJORE	Vlerësimi nga pedagogët mentorë 20 pikë	Vlerësimi nga Komisioni 80 pikë	Totali 100 pikë	Vlerësimi përfundimtar	Pikët Koef.1.5

Ngarkesa Studimore dhe Mësimore

Në këtë seksion jepet totali i ngarkesës studimore. Avantazhi i paraqitjes së ngarkesës studimore në një seksion më vete është mundësia e koordinimit të të gjithë kurseve, për të parë ngarkesën totale studimore të kandidatëve.

Normalisht, ngarkesa mësimore (pra ngarkesa e pedagogut) nuk pasqyrohet në programet mësimore. Kjo për faktin e thjeshtë se programi mësimor hartohet kryesisht për kandidatin. Ngarkesa mësimore e pedagogut është çështje administrative e institucionit.

Ngarkesa Mësimore vjetore: 58 orë mësimore, (18 javë) nga të cilat, ka një raport të ekuilibruar midis dhënies së dijeve teorike dhe aftësimin praktik për zbatimin e tyre.

Ngarkesa mësimore javore për prezantime: 2 – 4 orë/javë/për grup,
Totali i orëve në auditor për çdo grup do të jetë për vitin akademik 42 orë të cilat mund të përsëriten apo trajtohen paralelisht për sa grupe kandidatësh për magjistratë do të ndahen.

Përafërsisht 10 memo + 16 orë trajnim përgatitor + 42 orë
Kjo sasi tregon numrin e orëve për efekt pagese të pedagogëve dhe ngarkesë të orëve për magjistratët në auditor për këtë kurs. Grupet për përgatitjen e memove mund të kenë minimalisht gjysmën e orëve të përbashkëta dhe pjesën tjetër individuale në auditorë të ndryshëm.

Ora mësimore: 50 minuta.

Ngarkesa javore e kandidatit: 2 - 4 orë/javë/grup)

Viti akademik i ndarë në dy semestra:

Kursi i “**Klinikës Ligjore**” do të zhvillohet në semestrin e II-të.

a) Semestri i dytë: 18

